

2111

SZADA

XXIV. évfolyam – 2026. október

Szada Nagyközség
Önkormányzatának közéleti
tájékoztató havilapja

www.szada.hu

Szada
ahol élni jó

JÖVŐTERVEZÉSI DILEMMÁK – KÖLTSÉGVETÉSI HELYZETKÉP

4–5. oldal

MULATSÁG

Szüreti felvonulás,
néptánc, muzsika

12. oldal

JÁTSZÓUDVAR

Elindult
a kivitelezés

13. oldal

A DÍJ KÖTELEZ

Felelősen
bánni a talajjal

16–17. oldal

A tartalomból:

Egyensúlyban
a költségvetés, de
szüksül a mozgástér 4–5

Beszámolók napja 6

Konkrét
válaszokat várnak 7

A ház előtt
kötelező sörögetni 8

Kis lépésekkel előre 9

A magyar
animáció ünnepe 10

„Élővé” vált a könyv 11

Késő estig
tartott a mulatság 12

Az év végéig
elkészülhet 13

A beszoktatás hava 14

Mesealakokkal
mozogtak 15

Út a talajbarát
településeig 16–17

Ne takarítsuk
ki az ősz! 18

Eltorzuló verseny 19

Pihenni is tudni kell 20

Minőségi váltás 21

Kis klub nagy célokkal.. 22

Felsőoktatási pályázat

Szada Nagyközség Önkormányzata az Oktatási és Gyermekügyi Minisztériummal együttműködve 2027-re is kiírja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot. Erre jelentkezhetnek a szadai lakóhelyű,

hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, vagy

utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, vagy felsőfokú végzettséget még nem szerzett, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek. Jelentkezési határidő: 2026. november 5. További részletek a szada.hu/hirek oldalon.

Örömhír-találkozó

Hálás szívvel gondolunk vissza az elmúlt nyárra, az Örömhír tábor heteire! Nagyszerű dolog időről időre találkozni és beállni abba a szolgálatba, amire Isten indított. Egy találkozóra invitáljuk önkénteseinket, amelynek fő célja: imádkozni a családjaink, településünk, országunk gyermekeiért. Minden év novemberének első

szerdája (idén november 4.) világimnap a gyermekekért, november 20. pedig az ENSZ gyermekjogi egyezményének emléknapja, egyben globális a gyermekjogok napja.

Az említett szadai találkozó időpontja november 14., szombat, 14.00 és 16.40 között közösségépítés lesz, majd 17 és 18 óra között ima-alkalom kerül sorra. Ha valaki

csak az utóbbin venne részt, a két program közötti szünetben csatlakozhat. Helyszín a baptista imaház közösségi terme (Szada, Dózsa György út 58.), bejárat hátul az udvarról. Az alkalom felekezeti. Várunk szeretettel mindenkit!

További információ: tothne.tarcali.marianna@gmail.com.

Megin
megye

Az Országgyűlés korábbi döntésének megfelelően 2026. október 1-től az eddigi vármegyéket újra megyének, a főispánokat pedig ismét kormány megbízottaknak hívják. Az indoklás praktikus okokkal magyarázta a visszanevezést: a történeti hagyományok tiszteletben tartása mellett a közigazgatási szervezetrendszer átláthatósága, közérthetősége és az egységes jogalkalmazás miatt volt szükség a vármegye és a főispán elnevezés megszüntetésére. Ezzel párhuzamosan a kormány pályázatot hirdetett több megye, így Pest megye kormány megbízotti tisztségére.

MEGHÍVÓ

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete idén ősszel is közmeghallgatást tart, ahol közvetlenül lehet kérdezni a település vezetőit a lakossági ügyekben.

IDŐPONT: **2026. október 29. (csütörtök) 17 óra**

HELYSZÍN: **Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár nagyterme – Szada, Dózsa György út 65. (a helyszín akadálymentes)**

A közmeghallgatáson a helyi lakosok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői személyesen közérdekű kérdéseket tehetnek fel, illetve közérdekű javaslatot tehetnek, amelyre helyben szóban vagy legkésőbb 15 napon belül írásban kapnak választ.

A közmeghallgatásra tisztelettel várunk minden érdeklődőt!

Szada Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete nevében: **Pintér Lajos polgármester**

Rendszámcsere

2026. november 30-ig még 32 325 olyan plug-in hibrid jármű zöld rendszámát kell lecserélni, amely már nem jogosult rá. A szabályok 2024.

szepember 1-jén változtak meg: azóta már csak a tisztán elektromos, 5E, illetve a nulla emissziós, 5Z környezetvédelmi osztályba

sorolt járművek kaphatnak világoszöld rendszámot. A korábban kiadott zöld rendszámmal közlekedő 5N kategóriájú, növelt hatótávolságú külső töltésű hibrid, valamint 5P kategóriájú, külső töltésű hibrid járművek azonban átmeneti időt kaptak ez év novemberének végéig. Ha valaki a határidő lejárta után sem cseréli le a rendszámát és közúti ellenőrzéskor ez kiderül, a hatóság bevonja a rendszámtáblát és a hatósági engedélyt, emellett kezdeményezi a jármű forgalomból történő kivonását.

Emelkedik a nyugdíjminimum

A kormány döntése értelmében 2027. január 1-től a nyugdíjminimum 28 500 forintról 120 ezer forintra nő, a nyugdíjminimumot meghaladó, de még mindig rendkívül alacsony nyugellátás pedig sávosan emelkedik. Növekszik a megváltozott munk

képességűek nyugdíja is januártól 10 százalékkal, és a 65 év felettiek rokkantsági ellátása sem lehet alacsonyabb jövő évtől havi 120 ezer forintnál. Nő az árvaellátás minimuma is: 50 ezerről 60 ezer forintra emelkedik a kifizetett legki

sebb összeg. Ezenfelül pedig megduplázódik az időskorúak járadéka – ez a szociális alapú pénzbeli ellátás azoknak biztosít megélhetést, akik betöltötték a nyugdíjkorhatárt, de nincs meg a nyugdíjhoz szükséges szolgálati idejük.

Október elején Pintér Lajos polgármester jóvoltából négy kisbabs családhoz is eljutott az önkormányzat babacsomagja. Ezúton is köszöntjük Szada lakói között Johannát, Lizát, Kornélt és Dominikot.

SZADA HULLADÉK-GYŰJTÉSI RENDJE, 2026

Változott a hulladékgyűjtési rend Szadán! A vegyes kommunális hulladék, a zöldhulladék, valamint a szelektív hulladék gyűjtésére korábban kijelölt keddi nap 2026. JÚLIUS 5-TŐL CSÜTÖRTÖKI NAPRA MÓDOSULT!

OKTÓBER–NOVEMBER

OKTÓBER

DÁTUM	CSÜTÖRTÖK	
22.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
29.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD

NOVEMBER

DÁTUM	CSÜTÖRTÖK	
5.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
12.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD
19.	KOMMUNÁLIS	SZELEKTÍV
26.	KOMMUNÁLIS	ZÖLD

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

A szolgáltató (Vertikal Group) elérhetősége:
8154 Polgárdi, Szabadság u. 26.
Tel.: +36-1-776-7777
E-mail: ugyfelszolgalat@vertikalgroup.hu

Vertikal Group

Egyensúlyban a költségvetés, de szűkül a mozgástér

Alig két hónap van vissza a 2026-os pénzügyi évből, így annak alakulása alapján már levonhatók a tapasztalatok. Eszerint a jövőben – a kiadások szigorú kezelése mellett – szükséges lesz átalakítani az önkormányzat bevételi szerkezetét.

Márciusi cikkünkben bemutattuk, milyen külső tényezők – az állami finanszírozás, a növekvő elvonások, az infláció és a Versenyképes járáskor program – határozták meg Szada 2026-os költségvetésének tervezését. Akkor azt is jeleztük, hogy következő összeállításunkban részletebben bemutatjuk a bevételek és kiadások szerkezetét, valamint az ingatlanértékesítések szerepét.

A működés az első

Az önkormányzat legfontosabb feladata a település biztonságos működésének fenntartása. Idetartozik az intézmények működtetése, a gyermekek ellátása, a szociális és kulturális feladatok ellátása, a közterületek és utak fenntartása, valamint számos olyan szolgáltatás biztosítása, amellyel a szadaiak naponta találkozhatnak.

Szada bevételeinek jelentős részét a helyi adóbevételek és az állami támogatások adják. Az állami támogatások azonban jellemzően meghatározott feladatokhoz kapcsolódnak, és nem minden esetben

BEVÉTEL VS. KIADÁS

fedezik azok teljes költségét. A különbözetet az önkormányzatnak saját bevételeiből kell biztosítania.

Az év eleji tervezéskor már látható volt, hogy a rendszeres bevételek és az egyre növekvő elvonások mellett a működés anyagi fedezetének biztosítása is mind nagyobb saját forrást igényel. Emiatt a 2026-os eredeti költségvetés egyensúlyának megteremtéséhez már ingatlaneladásokból származó bevétellel is számolni kellett, így az önkormányzati vagyon értékesítése már nem kizárólag új fejlesztések megvalósításának a forráslehetőségét teremti meg, hanem a költségvetés egészének egyensúlyához is szükségessé vált. Amíg 2025-ben az ingatlaneladásokból beruházásokat tudtunk finanszírozni, addig 2026-ban az ingatlanértékesítésekből már a működési költségek fedezésére kellett fordítanunk összegeket, így beruházásra nem volt lehetőség.

Az ingatlaneladás rövid távon biztosíthatja a hiányzó forrásokat, hosszú távon azonban nem fenntartható finanszírozási forma. Az önkormányzati tulajdonú, értékesíthető ingatlanok száma véges, így ha a működés és a fejlesztések anyagi forrásának biztosításához rendszeresen vagyont kell eladni, az hosszabb távon a települési vagyon csökkenését, végső soron vagyonteljesítést jelent.

Fejlesztés fedezettel

A szűkös pénzügyi mozgástér természetesen a beruházási lehetőségeket is meghatározza. A 2026-os költségvetés ezért már eleve úgy készült, hogy csak a szükséges kiadásokkal és a pénzügyileg vállalható fejlesztésekkel számoljon. A beruházások esetében továbbra is alapelv, hogy új fejlesztés csak akkor indulhat, ha annak tényleges pénzügyi fedezete rendelkezésre áll. Ezt már az év eleji tervezéskor is rögzítettük.

Jó példa erre a Fenyvesligeti út–Székely Bertalan úti csomópont építésének csúszása. A beruházás műszakilag teljes mértékben előkészített, az építési engedélyt kapott terv 2025. szeptember 5-én készült el, azaz akár már holnap felvonulhatnának a munkagépek és a kivitelezők. A megvalósításához szükséges forrást azonban tervezett ingatlanértékesítésből kívántuk biztosítani. Ez indokolja azt is, hogy az eredeti költségvetésben a korábbi évekhez képest magasabb tartalék szerepel. A tervezett nagy értékű ingatlaneladások egyike azonban eddig nem valósult meg, ezért a beruházás megkezdéséhez szükséges fedezet nem áll (még) rendelkezésre.

Ez jól mutatja az egyszeri bevételekre épülő finanszírozás kockázatát: egy tervezett ingatlanértékesítés elmaradása nemcsak a bevételi oldalt érinti, hanem az ahhoz kapcsolódó fejlesztések megvalósítását is késleltetheti.

Az elvonások hatása

Az önkormányzat pénzügyi helyzetét jelentősen befolyásolják a központi elvonások, köztük a szolidaritási adóhoz és a Versenyképes járáskor programhoz kapcsolódó befizetések. Ennek működését az előző cikkben részletesen bemutatuk: a helyi iparűzési adó növekedése az elvonások miatt nem jelent automatikusan ugyanekkora szabadon felhasználható többletbevételt Szada számára.

A 2026-os évre vonatkozó elvonás ugyanakkor eddig még nem történt meg, ezért annak tényleges idején pénzügyi hatása jelenleg nem jelenik meg teljes egészében az önkormányzat gazdálkodásában. Az önkormányzat várja az erre vonatkozó kormányzati döntést.

A bezárt Mondy-gyár miatt jelentős iparűzésiadó-tétel esik ki a költségvetésből

Foto: Mondy Group

A Fenyvesligeti úthoz tervezett közlekedési beruházásra sajnos nincs elég fedezet

A probléma nem kizárólag Szadát érinti! Egyre több önkormányzat számára jelent nehézséget a kötelező feladatok növekvő költségeinek finanszírozása az állami támogatások és az elvonások jelenlegi rendszere mellett. A hírekben is látható, olvasható, hogy megyei jogú városokat (pl. Pécs, Budapest) is érint az elvonás mértéke, amely a teljes működésük leállításához vezethet.

Előretekintve

A 2026-os eredeti költségvetés már szigorú tervezéssel készült, a kiadásokat a szükséges minimumra szorítva. Ezért a 2027-es költségvetés előkészítésekor egyre kevésbé az lesz a kérdés, hogy milyen kiadást lehet még elhagyni, hanem az is, hogyan lehet Szada rendszeres és kiszámítható bevételeit növelni.

A 2026-os költségvetés összeállítása során fontos cél volt, hogy a növekvő elvonások ellenére se legyen szükség a helyi adók emelésére. A következő év tervezésekor azonban már azt is meg kell vizsgálni, hogy a jelenlegi bevételi szerkezet hosszabb távon fenntartható-e. Ennek részeként a helyi adórendelet felülvizsgálata is elengedhetetlenné válik. Az önkormányzat eddig törekedett arra, hogy ne növelje a lakosság terheit, és ha szerényen is, de a működés biztosítása mellett fejlesszen.

Előkészítés alatt áll a behajtási rendelet is. Ettől önmagában nem várható jelentős költségvetési többletbevétel, de eddig Szadán nem volt kiszabva díj a tehergépjárművek behajtása után. Ezt most módosítani szeretnénk, ha kismérték-

ben is, de – a környező településekhez hasonlóan – változtatásokat tervezünk. Emellett sor kerül a közterület-használati rendelet felülvizsgálatára is, hogy annak szabályai és díjai igazodjanak a jelenlegi viszonyokhoz. A cél: hosszú távon is fenntartható gazdálkodás és az elvonások helyben tartása.

Szada 2026-os eredeti költségvetése egyensúlyban készült el, de ennek az egyensúlynak a megteremtéséhez már ingatlanértékesítésből származó bevételre is szükség volt – ez a következő évek egyik legfontosabb pénzügyi kérdését is kijelöli.

A kiadásokat továbbra is szigorúan kell kezelni, ugyanakkor a rendszeres bevételek növelésére is megoldást kell találni. Az önkormányzati vagyon értékesítése átmenetileg segítséget jelenthet, de Szada működése és fejlődése hosszú távon nem épülhet a település vagyonának felélésére. A cél olyan stabil bevételi szerkezet kialakítása, amelyből a település mindennapi működése biztonságosan finanszírozható, és emellett újra valódi pénzügyi mozgástér nyílhat Szada fejlesztésére is.

Az önkormányzatok gazdasági működése tartósan függ attól, hogy milyen országos szabályozások lépnek életbe vagy hatályosak. Nagy várakozás övezte a Gödöllőn megtartott, a helyhatóságok jövőjéről is szóló önkormányzati konferenciát (*erről részletesebben a 7. oldalon lehet olvasni – a szerk.*). Az itt elhangzottak alapján Szada szempontjából az igazi megoldás az lenne, ha a helyi adók (iparűzési és gépjárműadó) újra

helyben maradnának, hiszen az itt élők, vállalkozók fizetik be, és ha végleg eltörlődnék a szolidaritási hozzájárulást is. Szada esetében az utóbbi mértéke közel 400 millió forint a 2026-os évben. Jól látható, hogy ekkora bevételkiesést nem lehet más adónemek megalkotásával a helyi lakosságra hárítani, vagy ingatlanértékesítésből fenntartani.

A fórumon semmilyen érdemi döntésről szóló beszámoló nem hangzott el a szaktárca képviselőjétől, egyelőre nem ismert a szolidaritási adóval kapcsolatos kormányzati szándék. Ez azt jelentheti, hogy a kormány októberre várható 2027-es állami költségvetési tervezete alapján az önkormányzatoknak is egy szigorú és elvonásokkal továbbra is terhelt helyi büdzsét kell tervezniük a következő esztendőre. *Jassó Ágnes pénzügyi osztályvezető, Juhász Sándor alpolgármester*

ELADÓ INGATLAN

Szada Nagyközség Önkormányzat polgármestere nyílt felhívást tesz közzé az önkormányzat tulajdonában álló:

- Szada, Korizmics utca 24. (2979. hrsz.);
- Szada, Fehérház utca 2/A (3252. hrsz. ingatlanokra

A PÁLYÁZATI AJÁNLATOK BEADÁSÁNAK HELYE ÉS HATÁRIDEJE

A pályázatot személyesen **2026. október 29. (kedd)** 9:00 óráig a Szadai Polgármesteri Hivatalhoz (2111 Szada, Dózsa György út 88.) lehet benyújtani.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓVAL SZOLGÁLÓ SZEMÉLY NEVE, ELÉRHETŐSÉGE

Lőrincz-Tóth Kornélia
műszaki ügyintéző
(28/503-065, 501. mellék)

A részletes hirdetésmények elérhetők Szada önkormányzatának honlapján (www.szada.hu/Hirek/Önkormányzati_palyazatok) és Facebook-oldalán.

Amennyiben az értékesítési pályázat eredménytelen lesz, az önkormányzat új beadási határidővel ismét közzéteszi a felhívást!

Mint arról előző számunkban röviden írtunk, 2026. október 1-vel Vrabély Balázs, a TAKE egyesület képviselője visszaadta mandátumát. A szeptemberi tanácskozáson már nem vett részt, így bár Pintér Lajos polgármester készült köszöntéssel és ajándékkal, azt nem tudta átnyújtani. Viszont közreadta búcsú gondolatait, ebből idézünk:

„Húsz év egy település vezetésében hosszú idő. Húsz év döntésekből, vitákból, közös ügyekből, sikerekből, nehézségekből és mindenekelőtt szolgálatból áll. Bár a választáson riválisként indultunk, és az elmúlt időszakban természetesen voltak közöttünk szakmai viták, mindez nem változtat azon, hogy tisztelettel tekintek arra a két évtizedre, amelyet Vrabély Balázs a település önkormányzatának alpolgármestereként, bizottsági tagjaként és képviselőjeként a közösség szolgálatában töltött.

A közélet természetéhez hozzátartoznak a nézetkülönbségek, de ezen messze túlmutat az a munka és az az elkötelezettség, amelyet valaki a közösségért éveken, évtizedeken keresztül vállal. Ezért szeretném megköszönni azt a húsz év önkormányzati munkát, amelyet Szadáért végzett.”

területeket „kivett helyi közút” művelési ágba kívánja átsorolni, majd az utakat forgalomképtelen önkormányzati vagyoni körbe akarja sorolni. A testület a szükséges földhivatali, útügyi és telekalakítási eljárások megindítására felhatalmazást adott a polgármesternek.

Harmonizáció

A kormányhivatal megállapította, hogy Szada hatályos partnerségi rendelete (14/2023. önkormányzati rendelet) elmentmondást tartalmaz, és a testületet ennek az elmentmondásnak a feloldására kérte. A jelenleg hatályos rendelet hivatkozik a magasabb szintű kormányrendelet azon szakaszára, mely alapján olyan esetekben is kötelezővé vált a lakossági fórumok összehívása, amikor a helyi rendelet egy későbbi szakasza szerint az egyeztetés tisztán elektronikus úton is lefolytatható lenne, és amire a kormányrendelet felhatalmazást is ad egy másik szakasza alapján. A testület a kormányhivatal észrevételével egyetért, a régi rendelet hatályon kívül helyezése mellett támogatta egy teljesen új partnerségi rendelet megalkotását, melyben a kifogásolt elmentmondást feloldották.

DE

Beszámoló napja

Szeptember 23-án tartotta rendes havi tanácskozását a szadai képviselő-testület. Egészségügyi, pénzügyi, fejlesztési témák voltak napirenden.

Az egészségügyi alapellátást végző szolgáltató

NAPIRENDEK

szervezetek évente beszámolót készítenek az általuk a településen végzett alapellátási tevékenységről. A beszámolók tartalmazzák a betegforgalmat, a betegutakat, a leggyakoribb betegségeket, a praxis szempontjából kiemelkedő eseményeket és feladatokat, a praxis személyi állományát, az elvégzett képzetéseket, valamint a megoldandó feladatokat, problémákat is. A testület a hozzá eljuttatott beszámolókat megismerte és tudomásul vette.

A felnőtt háziorvosi praxisok támogatása után a képviselő-testület döntött a házi gyermekorvosi támogatás mértékéről és a fogorvosi praxis támogatásának jövőbeni indokoltságáról.

A képviselő-testület 2025-re 1 500 000 forint pénzbeli támogatást biztosított a Veresegyházi Önkéntes Tűzoltó Egyesület (VÖTE) számára. Riesz Ádám, a VÖTE elnöke megküldte az egyesület tevékenységéről szóló 2025. évi beszámolóját, amit a testület megismert és jóváhagyott.

A Székely Bertalan Általános Iskola, valamint a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde szintén benyújtotta beszámolóját a 2025/2026-os tanév és nevelési év tapasztalatairól. Az összefoglalók tartalmazzák a 2026/2027-es tanév legfontosabb terveit, feladatait, a bekövetkezett

változásokat, a jövőbeni célok meghatározásait is. A testület a beszámolókat tudomásul vette. A Székely Bertalan Általános Iskola körzethatára Szada teljes közigazgatási területe maradt, ebben a tavalyi évhez képest nincs változás.

A testület elfogadta a Szada Nova NKft. második negyedéves beszámolóját, valamint az önkormányzat első féléves költségvetésének teljesítéséről szóló tájékoztatót is. Szintén elfogadta a testület az önkormányzat költségvetésének II. számú módosítását, mely az önkormányzat 2026. évi költségvetési rendeletének megalkotása óta eltelt időszakban felmerült események költségvetési lekötése.

Még egy lépés

A Szadai Mentő és Szolgálati Kutyák Egyesület egy mentő- és szolgálati kutyák kiképzésére, valamint lakossági közösségi programokra alkalmas központot kíván létrehozni a 0107/145., 0107/146., 0107/147., 0107/120., 0107/121. és 0107/122. hrsz.-ú ingatlanokon (részletesebben erről szeptemberi számunkban írtunk). A testület elfogadta a végleges főépítési feljegyzést, illetve döntött arról, hogy amennyiben a beruházó a szükséges terveket 2026. október 22-ig eljuttatja az önkormányzatnak, akkor megkötö a településrendezési szerződést és elindítja a területre vonatkozó HÉSZ módosítását egyszerűsített eljárásban. Ellenkező esetben a fejlesztési szándékot – a telepítési tanulmányterv alapján – a településtervbe építi be.

A 024/56. hrsz.-ú önkormányzati ingatlan megosztásával a Margita utca és a Présház utca közötti feltáró út alakítható ki. A képviselő-testület döntött arról, hogy ehhez a 024/107. és 024/108. hrsz.-ú

Az önkéntes tűzoltók is ismertették tevékenységüket

Fotó: Szada önkormányzata

Konkrét válaszokat várnak

A jövőbeni szorosabb együttműködésről állapotott meg nyolc önkormányzati szövetség. A szervezetek részletes reformjavaslata már az illetékes minisztériumnál van.

A magyar önkormányzatok napja (szeptember 30.) alkalmából tartotta hagyományos ünnepi konferenciáját a Magyar Önkormányzatok Szövetsége (MÖSZ). A szeptember 29-i gödöllői eseményen – amelyen Szada vezetői is részt vettek – együttműködési megállapodást kötött nyolc országos önkormányzati érdekszövetség (a dokumentumot a MÖSZ mellett aláírta a Megyei Jogú Városok Szövetsége [MJVSZ], a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége [MÖÖSZ], a Budapesti Önkormányzatok Szövetsége [BÖSZ], a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége [TÖÖSZ], a Kisvárosok Szövetsége

[KSZ], a Községek és Kistelepülések Országos Önkormányzati Szövetsége [KÖSZ], valamint a Magyar Faluszövetség [MFSZ] képviselője). Az egyezség értelmében közösen alakítják ki álláspontjukat az önkormányzatokat érintő kérdésekben

A konferenciát követő tájékoztatón *Gémes György*, a MÖSZ-elnöke, Gödöllő polgármestere történelmi jelentőségűnek nevezte a megállapodást, amelyre

elmondása szerint már korábban is voltak törekvések, de mindig közbeszólt a pártpolitika. Jelezte, már átadtak egy javaslatcsomagot a kormánynak, amelyben leírták, hogyan képzeli el a jövő önkormányzati munkáját, finanszírozását, státuszát, és tárgyaltak a minisztériumban is, ahol ígéretet kaptak, hogy hamarosan reagálnak az aktuális kérdésekre a párbeszéd és partnerség jegyében. (Az egyezség aláírása apropóján nyilvánosságra is hozták ezt a javaslatcsomagot, amely itt tekinthető meg: töosz.hu/news/1183/73/Egyseg-es-szovetseg).

KONFERENCIA

„Célunk az önkormányzati rendszer megerősítése”

Lesz új rendszer

A MÖSZ-konferencián a Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium képviselőjében *dr. Hoffman István* önkormányzatokért felelős államtitkár az önkormányzatok értékét jelentő sokszínűségét és megerősítésük fontosságát hangsúlyozta. Mint aláhúzta, reformra van szükség, ugyanis míg 2012-ben még 12 százalék fölött volt a GDP-hez viszonyítva az önkormányzati kiadások aránya, ez mára 5-6 százalékra esett.

– Célunk az önkormányzati rendszer megerősítése, a sikeres helyi közösségek segítése. Olyan rendszert kell kialakítani, amely egyben megjeleníti a helyi és a központi érdekeket, s erősíti az önkormányzatok ellenálló-képességét – jelentette ki, és arra is felhívta a figyelmet, hogy mindközben egy alkotmányozási folyamat is elindul, amihez igazodnia kell majd az önkormányzati rendszernek.

Alaptörvény-ellenes adószabályok

Az Alkotmánybíróság (Ab) szeptember 21-én alaptörvény-ellenesnek minősítette az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás alkalmazásának egyes szabályait, mivel azok sértik az alaptörvény tisztességes hatósági eljárásról való jogra és azzal összefüggésben egyéb eljárási garanciákra vonatkozó rendelkezéseit. Az Ab azt közölte, hogy 2026. december 31-i hatállyal megsemmisítette a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló törvény vonatkozó részét, illetve „az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás megállapítására és a nettó finanszírozás keretében történő levonására” szövegrészt, valamint más bekezdését is. A testület ezenkívül döntésével alaptörvény-ellenesnek nyilvánította és

megsemmisítette a települési önkormányzatok által 2025-ben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló minisztériumi rendeletnek az indítványozó budaörsi önkormányzatot érintő sorát.

Ennek kapcsán *Gémes György* MÖSZ-elnök úgy nyilatkozott, a döntés felhívja a figyelmet arra, hogy a szolidaritási adó a mostani formájában mekkora problémákat okozhat, ezért fontos lenne, hogy a kormányzat mielőbb kezdjen el tárgyalni az önkormányzatokkal arról, milyen formában lehet a hozzájárulást csökkenteni. Hozzátette, fenntartja korábbi nyilatkozatát, miszerint a szolidaritási hozzájárulás elfogadható mértéke az iparűzési adó 15 százaléka lenne.

javaslatcsomag-az-onkormanyzati-rendszer-atalakitasara/.) *Gémes György* hangsúlyozta, hogy az újjászervezés után az 1990-es első önkormányzati törvény szellemiségét szeretnék továbbvinni, és olyan országot építeni, ahol megvannak az akkor lefektetett demokratikus alapok.

Karácsony Gergely, a MÖSZ társelnöke, Budapest főpolgármestere elmondta, az önkormányzatok láthatóan tele vannak kérdésekkel, napi problémákkal, bizonytalansággal, és sürgetnék a változásokat, ugyanakkor érzik, hogy mennyi megoldandó probléma tornyosul az új kormány előtt, és próbálnak méltányosan viselkedni vele. Szerinte a partnerség azonban elérhető, erre jó példa a Fővárosi Közfejlesztések Tanácsa. Arra a felvetésre, hogy mely területeken a legsürgetőbb a kormány beavatkozása, *Karácsony Gergely* a szolidaritási hozzájárulás, a finanszírozás és a közfeladatok megosztásának témakörét említette.

RF / Forrás: MTI, MÖSZ

Gyártáskor szennyeződött

Szeptember elején indult el Szadán az új közétkeztetési rendszer – az önkormányzat döntése alapján az eddigi főzőkonyhai működésről tálalókonyhai működésre álltak át –, és sajnos a hónap végén egy szerencsétlen „baleset” történt. Az egyik napi menü túrós tésztájában kukacot észleltek az ebédelők. *Pintér Lajos* polgármester azonnali vizsgálatot kért a készített szállító szolgáltatótól, a gödöllői Kalória NKft.-től.

Az első gyorsvizsgálat szerint a társaság központi konyháján az étel készítése során nem tapasztalták a problémát, nem volt látható elváltozás a tésztán, illetve a kóstolás és az átvétel során sem volt észrevehető. Feltehetően a cég eddig problémamentes beszállítója által hozott tészta volt lisztmollyal szennyezett.

Ezt követően a Kalória részletes belső vizsgálatot rendelt el, emellett az illetékes járási hivatal élelmiszerlánc-biztonsági osztálya is vizsgálta az esetet. Továbbá az alapanyagok ellenőrzése a HACCP előírásai szerint is megtörtént. Az eredmények szerint sem a szolgáltató főzőkonyháján, sem az önkormányzati tálalókonyhánál nem találtak az esettel összefüggő hiányosságot. A szennyeződés a felhasznált tésztához köthető, és feltehetően már a csomagolás előtt belekerülhetett. A szolgáltatóhoz érkezett tészta csomagolása érintetlen volt, a tételek szavatossági ideje 2029-ben jár le. A hatósági vizsgálat megállapítása szerint a szennyeződés szabad szemmel nem volt érzékelhető. A szolgáltató a tészta beszállítójánál és gyártójánál is kezdeményezte a vizsgálatot. *RF*

A ház előtt kötelező söprögetni

Sorozatunkban egy-egy közérdeklődésre számot tartó, a közösségi együttéléssel, a közterületekkel, a lakóingatlanokkal kapcsolatos témát ismertetünk. Ezúttal az ingatlanok előtti útszakaszok tisztántartási kötelezettsége a téma.

Minden szadai számára fontos feladat az ingatlanok és közterületek rendszeres tisztítása, hó-, síkosság-, illetve pormentesítése annak érdekében, hogy településünk szép, ápoltságát mutasson az idelátogatók számára. Nemcsak emiatt fontos az ezzel kapcsolatos feladatok elvégzése, de számos baleset is megelőzhető, ha az ingatlan előtti járda, árok tisztán tartása megtörténik – ebben kérem a lakosok közreműködését.

A települési környezet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének általános szabályairól szóló önkormányzati rendelet rendelkezik az árkok, nyitott folyókák, átereszek tisztán tartásáról, mely feladat az ingatlantulajdonost terheli – amiről e lapban korábban már szó esett.

Az idei nyáron több építkezés, felújítás is zajlott Szadán. Felhívom a figyelmet, hogy az építési területen és az építkezés közvetlen környékén, az építkezés előtti területen az építést végző kivitelezőnek kell biztosítani a tisztaságot.

Közterületen építési, bontási anyagot a polgármester által kiadott köz-

terület-használati engedélyben meghatározott területen, az engedélyben megjelölt módon és időtartamig szabad tárolni. Magánterületen hatósági engedély nem szükséges, de csak olyan anyagot szabad elhelyezni, amely közegészségügyi szempontból veszélytelen. Tilos a közútra, útpadkára salakot, építési törmelék, a közlekedést gátló bármilyen anyagot szállítani és kihelyezni. A közterületre kihordott szemetet vagy építési törmelék az érintett ingatlan tulajdonosa köteles 24 órán belül saját költségén összetakarítani, illetve az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozóval elszállíttatni.

Sok gondot okoznak a gyalogosan, illetve kerékpárral közlekedők számára a közterületre, bicikliútra, járdára magánterületről kilógó fák ágai, valamint az elburjánzott bokrok és a gondozatlan zöldfelületek. Ezúton is kérem az érintett lakosokat, hogy – a fent hivatkozott rendeletnek megfelelően – ezeknek a területeknek a tisztán tartásáról is gondoskodjanak!

Dr. Lukács Adrienn jegyző

KÖTELEZETTSÉG

Főszabály szerint a háza előtti járdát mindenkinek takarítani kell(ene)

Kis lépésekkel előre

ELEMZÉS

A statisztikai adatok alapján Szada jelentős fejlődésen ment keresztül 2014 óta az Egyensúly Intézet összegzése alapján. Kategóriájában a középmezőnyben végzett.

Foto: Mester Éva
Az erős szadai kulturális élet is fontos életminőségi tényező

A közelmúltban jelent meg és talán nem kapott elég figyelmet a széles nyilvánosságban az Egyensúly Intézet (EI) friss, 2026-os településindexe. Az EI 2024-ben indította el saját szempontú elemzését, amely önkormányzati ciklusokon átívelően teszi lehetővé a magyarországi települések adottságainak és fejlődésének adataalapú értékelését, egymáshoz viszonyított helyzetük nyomon követését.

Az index 3154 magyar település és 23 budapesti kerület fejlettségét méri, kizárólag statisztikai adatokra támaszkodva a 2014-es alapadatokhoz viszonyítva. Az évente frissített index robusztus alapokon nyugszik: több mint 360 ezer nyilvánosan hozzáférhető statisztikai adatot dolgoz fel. A települések értékelése 53 indikátor alapján történik, amelyek átfogják a gazdasági, társadalmi és infrastrukturális fejlettség kritikus területeit (főbb csoportok: demográfia és munkaerőpiac, gazdaság és jövedelmek, oktatás és kultúra, közszolgáltatások, infrastruktúra, közlekedés és elérhetőség).

Erősen eltérő ütemben fejlődtek a magyarországi települések 2014 óta: miközben a nagyobb városok között csökkentek a fejlettségi különbségek, a kisvárosok, nagyobb községek és kistételepülések esetében erősödtek a fejlettségbeli egyenlőtlenségek – így összegezzhető a 2026-os településindex.

Az EI szerint a fejlődés egyik legbiztosabb előrejelzője a helyben lévő diplomások aránya, a második legfontosabb tényező pedig a Budapesthez való közelség. Az intézet következtetése szerint ezért a diplomás lakosság helyben tartása és odavonzása az egyik legjobb

eszköz lehet a települések hosszú távú fejlődésének támogatására.

A településeket lakosságszámuk alapján vetették össze. Szada az 5 000–15 000 lélekszámú (közepes település) kategóriában szerepel. A nagyközség e 184 települést felvonultató csoportban a 70. helyen végzett 2026-ban, aktuális településindex-pontszáma 22,83. Ez a pontszám 2014 óta 6,65-dal emelkedett, a rangsorbeli helyezés – szintén 2014 óta – pedig 9-cel nőtt. Vagyis Szada az utóbbi bő évtizedben fejlődött, jobb hely lett.

Ugyanebben a kategóriában egyetlen település emelkedik ki: Balatonfüred. Nemcsak az abszolút fejlettséget mérő rangsort vezeti, de a legdinamikusabb fejlődést mutató listát is dominálja, bizonyítva a minőségi turizmus és a tudatos városfejlesztés gazdaságélénkítő hatását. A fejlettségi listán a balatoni települést a vegyiparáról ismert Tiszaújváros, illetve a főváros melletti Törökbálint követi a kategóriában. A fejlődés mértékét tekintve a Pest megyei Aszód áll a második (a kategóriában az 5.), Balatonboglár pedig a harmadik helyen.

Az 5000 fő alatti kistételepülések kategóriájában Felcsút került az élre Hévíz és Tihany előtt, és ugyancsak Felcsút vezeti a fejlődési dinamika rangsorát, 2014 óta 58 helyet javított és került a rangsor élére. A 15 ezer lakosnál nagyobb városok között Százhalombatta, Budaörs, Paks és – a Szadával szomszédos – Veresegyház végzett az élen, míg a fej-

lődés ütemében Biatorbágy bizonyult a kategória rekorderének – 2014 óta a 37. helyről az ötödikre lépett előre –, e várost Százhalombatta és Veresegyház követi.

Az EI kutatásában a budapesti kerületek között az V. kerület (Belváros-Lipótváros) végzett az első helyen, és egyben ez volt a legdinamikusabban fejlődő kerület is 2014 óta; a Belvárost a fejlettségi rangsorban a VI. és az I. kerület követi. A megyeszékhelyek között Székesfehérvár őrzi első helyét Veszprém és Eger előtt.

A fejlődési dinamika legszembetűnőbb eredménye Miskolc előretörése: a város 2014 óta 18,3 indexponttal javított, ezzel Pécs és Debrecen is megelőzve a legdinamikusabban fejlődő megyeszékhely lett. (Miskolc négy helyet javítva így jelenleg a tizedik a fejlettségi rangsorban.)

A fentiekkel szemben a legelmaradottabb 15 kistételepülés elsősorban Borsod-Abaúj-Zemplénben, Baranyában és a zalai aprófalvas térségben található. Az egész országban mindössze néhány kistételepülés indult el lefelé a lejtőn, a visszafejlődés jellemzően a korábban kedvezőbb helyzetű települések pozícióvesztését és nem a perifériák további gyengülését mutatja – emelte ki az elemzés. A felmérés alapján a „hírhedt” szolidaritási hozzájárulás több település relatív visszaesését váltotta ki: Budaörs ezért veszítette el korábbi első helyezését, továbbá Tiszaújváros 14, Bugyi 12, Kazincbarcika pedig 8 helyet csúszott vissza.

RF (Forrás: MTI, EI)

Negyvenéves a Macskafogó

Fotók: NFI

A Macskafogó a bemutató évében a legsikeresebb hazai közönségfilm lett, több mint 4,5 millióan lát-

Ha már rajzfilmünnep: negyven éve, 1986. október 2-án mutatták be a magyar mozik a Macskafogót. Ternovszky Béla rendező és Nepp József forgatókönyvíró a kalandfilm, a kémfilm, a sci-fi és a musical elemeit egyaránt felvonultató alkotása mára a magyar filmkultúra egyik alapművévé lett. Grabowski ügynököt, Mr. Teufelt, Safraneket vagy Lusta Dick őrnagyot aligha kell bárkinek is bemutatni, ahogy a Négy gengszter vagy a Miu-Miútság dallama is generációk számára ismerős. És persze ott vannak a mondatok, amelyek önálló szállóigévé váltak: „Üdvözlöm a kedves feleségét, Safranek! Köszönöm, de már egy éve önnel él”, vagy éppen a „Ki kéne valamit találni, mert a végén mehetünk vissza a balettbába ugrálni.”

ták. Magyarország benevezte az Oscar-díjra is, de végül nem került be a Legjobb idegen nyelvű film kategória top 5 filmje közé. Viszont 1987-ben az Amerikai Egyesült Államokban is bemutatták Cat City címmel. A kultikus film közel húsz évvel később folytatást is kapott. A 2007 végén bemutatott Macskafogó 2. – A sátán macskája ugyan nem tudta megismételni az első rész kritikai és kulturális sikerét, azonban így is kiemelkedően teljesített, hiszen több mint 200 ezer néző váltott rá jegyet a moziban. A forgatókönyvet ezúttal is Nepp József jegyezte, a történet pedig a jól ismert szereplők mellett új karakterekkel – például Stanley-vel, az újságíró egérrel – is bővítette a Macskafogó világát.

RF (Forrás: Filmhu)

HELYI KULTÚRA

A magyar animáció ünnepe

A könyvtári napok után a rajzfilmünnephez is csatlakozik a Bagolyvár könyvtár. A kicsiket várják mesét nézni.

Az október 5. és 11. közötti Országos Könyvtári Napok keretében a színház iránt érdeklődő közönségnek kedveztünk a Janikovszky Éva könyve alapján bemutatott

„A lemez két oldala” című előadással, míg a női körben ingyenes önismereti délutánt, az óvodásoknak és az általános iskola második osztályosainak mesefoglalkozást tartottunk.

Egy másik országos kezdeményezéshez, a 2011-ben elindított Országos Rajzfilmünnephez is csatlakozunk a könyvtárral. Ez a november 12. és 15. között zajló program a minőségi magyar és nemzetközi animáció ünnepe, illetve egy országos közösségi, társadalmi és kulturális esemény is, amely családok tízezreit szólítja meg a lakóhelyükön, és generációkat kapcsol össze egy közös élményben. Ennek kapcsán november 12-én az óvodásokat várjuk mesefilmzésre.

Családi mesedélután rendezvényünk is folytatódik, október 21-én 17 órától papírszínházi előadással várjuk az óvodás korosztályt.

Kölcsönözhető új könyvek-ből válogatást tekinthetnek meg a Faluház nyitvatartási idejében a könyvtár előterében kihelyezett polcon. Az épület előterében lévő Könyvmolybörzén továbbra is válogathatnak a kihelyezett, ingyen elvihető könyvekből.

PROGRAMOK

Aktuális híreinkről, programjainkról pedig tájékozódhatnak a Bagolyvár könyvtár

Facebook-oldalán.

Könyvajánló

Deliága Éva – Lovász Hajnalka:

Mit kezdjünk a testvérféltékenységgel?

A pszichológus-pedagógus szerzőpáros ezúttal a testvérféltékenység kezeléséhez kínál gyakorlati segítséget. Deliága Éva integratív gyermekterapeuta konkrét példákon keresztül segít eligazodni a gyerekek közötti konfliktusokban, és jól működő eszközöket kínál azok kezeléséhez. Kiemelt hangsúlyt helyez arra, hogy miként készíthetjük fel nagyobb gyermekünket a kistestvér érkezésére. A könyv második felében újabb kalandokkal térnek vissza a gyerekek kedvencei, a bájos, szeretetre méltó figurancsok. Lovász Hajnalka meséiben ezúttal a testvérféltékenység, a versengés és az összezapások témája kel életre: a zoknifigurák olykor vitatkoznak, rivalizálnak, nehezen viselik az új jövővény érkezését – de aztán mindig felcsillan a békülés, a közös játék és a szeretetteljes összetartozás lehetősége.

Haraszi Nóra könyvtáros

A sportcentrumban október 3-án rendezték meg – jelentős érdeklődés mellett – a különleges gasztrokulturális programot, az első szadai csülökparádét. Az elnevezéshez hűen a fókuszban a csülökfőző csapatok voltak. De a szervezők gondoskodtak gyerek- és sportprogramokról, valamint zenéről is. Ugyanők ezúton is kifejezik köszönetüket a támogatásért Szada önkormányzatának, a BioTechUSA-nak, valamint a Molnár Házítésház Kft.-nek.

Nyitvatartás:

Hétfő: 9–16 óra
Kedd: 11–17 óra
Szerda: 12–18 óra
Csütörtök: 9–16 óra
Péntek: 9–15 óra

Elérhetőségeink:

www.szadafaluhaz.hu
Bagolyvár Könyvtár
Facebook-oldal
szadakonyvtar@gmail.com
+36 70-19-99-571

Fotó: Tóth Évi

A résztvevők közösen fedezték fel a helyszíneket

FELFEDEZÉS

„Élővé” vált a könyv

Szeptember 27-én különleges író-olvasó találkozót szerveztünk a Szadai helyismereti séták keretében.

Sétavezetőnk ezúttal *Kőrös András*, a Szadai történet című helytörténeti regénysorozat szerzője volt.

A sétát a régi református temetőben kezdtük, ahol többek között a regény egyik

főszereplőjének, *Tamássy Istvánnak* a sírját is megnéztük. A Tabánon áthaladva a központ felé indultunk. A Pejachevich-kastély, vagyis a mai Faluház előtt arról beszélgettünk, hogyan változott az épület az elmúlt

évtizedekben. Ezután megtekintettük a régi iskola, majd a hajdani református fatemplom helyét. Végül a Csapás utcán zártuk a sétát, ahol felidéztek a szadai bor ízt, és magunk elé képzeltek az egykori Margita és Boncsok szőlő- és gyümölcs-sorait.

Miután a regény és helyszínei ennyire „élővé” váltak, egészen másképp vesszük majd kezünkbe a Tamássy István és *Gyurász Ferenc* barátságáról szóló történetet.

Kívánom az olvasóknak, hogy ők is átéljék ezt a különleges élményt: amikor a Szurdokon át az erdőbe sétálnak és a Gödöllő felé vezető ösvényekre lépnek, jelenjen meg lelki szemeik előtt a kis somogyi gyermek, amint édesanyjával kézen fogva halad az erdészlak felé. Így válik elevenné a történet és kézzelfoghatóvá az elképzelt világ.

Tóth Évi (Szadai helyismereti séták)

Nyomozás

A Szadai helyismereti séták keretében október 18-án ezúttal Székely Bertalan- emlékséta lesz – azaz nyomozós program családoknak és baráti társaságoknak. Amíg a felnőttek az eltűnt *Székely Bertalan* után erednek, hogy komoly nyomozói munkával felderítsék a festő hollétét, addig a kicsik idén is muskátlit gyűjtögetnek.

Regisztráció 15 órától a Székely-kertben, a tervezett indulás ugyaninnen 15.30-kor. Az útvonal hossza kb. 3 km, időtartama kb. 2 óra. A részvétel ingyenes! (A program Szada önkormányzatának támogatásával valósul meg.)

Rendhagyó történelemóra

A Faluház sikeresen pályázott a Petőfi Kulturális Program kínálatából a rendkívül tartalmas *„Nagy Lajos 700 – Történelmi kisfilmek és pódiumbeszélgetés”* című előadásra. A 60 perces, egyszeri ismeretterjesztő műsort szeptember 24-én az Autentika Művészeti Műhely Alapítvány szakemberei tartották meg, akik lenyűgöző módon hozták közelebb a gyerekekhez a magyar történelem egyik legvirágzóbb korszakát. A program tökéletesen illeszkedett a 6. osztályosok életkori sajátosságaihoz és a tananyaghoz is.

Történelmi kisfilmek: látványos animációk segítségével

Közelebb hozták a múltat

vel a diákok megleivenedve láthatták *Nagy Lajos* 40 éves országglását, a korszak belső békéjét, a gazdasági fellendülést és a közép-európai összefogást.

Interaktív pódiumbeszélgetés és zászlóbemutató: a szakértők bevonták a gyerekeket a

korabeli lovagi kultúra és hadviselés rejtelseibe.

Kvízjáték: a foglalkozás végén a diákok számot adhattak frissen szerzett tudásukról, a legügyesebbek pedig ajándékokkal térhettek vissza az osztályterembe.

Faluház

Késő estig tartott a mulatság

Szadán a hagyományoknak megfelelően mindig szeptember harmadik hetében rendezzük meg a szüreti mulatságot. Idén 19-én zajlott ez a jeles esemény.

SZŐLŐ ÉS BOR

A kicsik tánca vezette fel az ünnepet

Már kora reggel gyülekezett a főzőversenyre benevező 13 csapat a Székely-kertben, hogy elkezdjék készíteni a zsűri elé kerülő finomságokat. A jó időjárásnak hála, rengeteg gyereket hoztak ki szülei. Mindennek köszönhetően rövid idő elteltével remek hangulat alakult ki.

Kora délután kezdődtek a gyerek- és családi programok, így hamarosan az egész kert tele lett. Közben a piactól elindult a felvonuló menet. A lovasok, a lovas szekér, a traktorok, a kisvonat alkották a sort, a résztvevők énekelve és az egyes megállóknál táncolva hozták-vitették a jókedvet, és persze hirdették, hogy Szadán szüreti mulatság van.

Közben már zajlott a főzőverseny zsűrizése, illetve beérkeztek a friss sütemények is. Nem volt más hátra, mint hogy a színpadon *Pintér Lajos* polgármester köszöntse a szüretre érkezőket. Átadták a sütő- és főzőverseny első, második és harmadik helyezettjének járó díjakat. A település vezetője ajándékkal jutalmazta az aszály ideje alatt a köztéri fákat locsoló helyi lakosokat. A felvonulók pedig lassan megérkeztek a helyszínre, énekelve, vigadva jöttek fel a színpadra, és átadták a szüreti koszorút a polgármesternek. Ezt követően már indult is a mulatság a Czibere néptáncgyűttes fellépésével. Őket követték *Bene-*

A lovas kocsí volt a menet egyik dísz

A klasszikus préselés

dek Krisztina tanítványai Gödöllőről, majd a Népdalkör, a Szadai Szólamok, a Székely Bertalan óvoda Ficánka csoportja, ezután *Horváth Viktor* vezetésével táncház zárta a hagyományörzők műsorát. A színpad megtelt vidám kicsikkel és nagyokkal.

Szusszanásnyi szünetet követően a Derby Zenekar közreműködésével megkezdődött az esti szüreti bál. Jókedvben nem volt hiány, egészen 22 óráig tartott a mulatság.

Zenés bulival zárult a nap

Köszönjük, hogy az idén is velünk ünnepelték a szüretet Szadán, jövőre is várunk szeretettel mindenkit!

Pusztai-Krepsz Mónika

Az év végéig elkészülhet

Idén májusban már ismertettük a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde Dózsa György úti új szárnyán belül létesítendő játszótér előzményeit. Október elején pedig – kis kényszerű csúszás miatt – a kivitelezés is elindult.

Az óvodabővítési pályázat egy éve zárult le, 2025

FEJLESZTÉS

teres földmunkát minimalizáljuk a rézsús-bevágásos domboldalban

szeptemberében nyílt meg az új épület. Ez a fejlesztés az épített infrastruktúra bővítésére terjedt ki, a kapcsolódó szabadterei funkciók – különösen a játszóudvari kapacitás – nem bővültek azonos arányban. Ennek következtében a meglévő és az újonnan létrejött csoportok együttes kiszolgálása nem volt biztosított megfelelő színvonalon. (Az évek során az iskola melletti rézsús területen alakítottak ki teraszos, elválasztott játszótérket és fejlesztették azokat fokozatosan. Ezek a közösségi terek önkormányzati és szülői közös összefogással jöttek létre.)

Mivel a pályázati fejlesztés az óvodai telek rézsús domboldalát nem érintette, azóta a terület üresen, hasznosítás nélkül, „parlagon” feküdt. Ám ezt mihamarabb szeretnénk volna hasznosítani, ezért nem sokkal az átadás előtt, 2025 augusztusában már elkezdtek a tervezési folyamatot.

Az önkormányzat az elmúlt fél évben két pályázaton tudott elindulni. Az egyik az Ősz utca átfogó felújítási terve volt, a másik a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde játszótérének komplex fejlesztése. Sajnos az Ősz utca pályázata nem nyert, de az óvodai sikeres volt, és a pénzügyi forrással együtt a támogatási okiratot is megkapta az önkormányzat 2026 áprilisában.

Az elmúlt egy évben a pályázati költségkeret miatt a műszaki tartalmat háromszor terveztük át Csillag Katalin tájépítész tervezővel és statikus szakági tervező szakemberrel. Célunk volt, hogy az első tervfázisban a közel 1500 köbmé-

terez földmunkát megfelelő sík vagy enyhén lejtős területek jöjjenek létre. Az első tervfázisokban 0,5–2,9 méter magas támfalak és az azokhoz rendelt komoly méretű alapozások tartoztak volna, illetve egy hosszabb hatósági engedélyezési eljárási folyamat is érintette mindezt. Az áttervezések során idén januárra született meg a végleges és koncepcionálisan is megfelelő kialakítás, amely a támfalak magasságát 1,5 méterben maximalizálta, a földmunka mennyiségét pedig jelentősen csökkentette. Így külön kormányhivatali eljárást sem kellett lefolytatni. Több hónapot takarítottunk meg, ami így nem vett el időt a megvalósítástól és a pályázati lehetőségtől. A költségvetési elemzésekbe, a tartalmi elemekbe az óvodavezetőt, valamint szakértő cégeket és gyártókat is bevontunk annak érdekében, hogy az egyedi domborzati viszonyú területen egy mesevilágot idéző játszóparkot hozzunk létre.

Májusban még abban bízunk, hogy a támogató okirat, a kész tervek és a biztosított forrás meglepte mellett júniusban meg tudjuk indítani a nyílt közbeszerzési eljárást. Az áprilisi parlamenti választást

követő kormányzati szerkezeti átalakítás keresztülhúzta a várakozásainkat, nem kaptuk meg időben az illetékes új tárca, a Közlekedési és Beruházási Minisztérium költségvetési ellenőrző osztályának miniszter által aláírt jóváhagyását (minden 60 millió forint feletti beruházás esetében miniszteri jóváhagyás szükséges még önkormányzati munkák esetében is, amennyiben az kormányzati támogatás, pályázat keretén belül valósul meg).

A támogató okiratban rögzített határidő 2026. szeptember 30-a volt. A kivitelezésre három hónapot kellett tervezni az egyedi termékek legyártása és a növénytelepítések miatt. A közbeszerzési folyamatot az előbb említett jóváhagyó nyilatkozat hiányában a nyáron nem lehetett megindítani. Sűrű és sürgető telefonokkal és levelezéssel telt a nyár, mivel emiatt a pályázatban foglalt tervek megvalósítása is veszélybe került. A rögzített határidőt végül sikerült módosítani, és időközben nyár végére az új minisztérium nyilatkozata is megérkezett. A közbeszerzés augusztus 18-án indult el, a szerződést szeptember második felében kötötte meg az önkormányzat a kivitelezővel és a műszaki ellenőrrrel.

A beruházás keretében egy korszerű, teraszos kialakítású tematikus játszóudvar jön létre. A fejlesztés koncepciója illeszkedik a gyermekközpontú pedagógiai szemlélethez, valamint a környezeti nevelés és élményalapú tanulás célkitűzéseihez. A játszótér tematikáját a magyar népmese-kincs egyik meghatározó eleme, az „Az égig érő paszuly” motívumvilága adja, amely

a helyszín domborzati adottságaival összhangban egyedi, kreatív térhasználatot tesz lehetővé. A tervezett beruházást a korábbi Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium támogatta. A várhatóan 2026 végig befejeződő beruházással egy igazán modern és teljes körű óvodája lesz Szadának, amire méltán büszké lehetünk.

Juhász Sándor
alpolgármester

Fotó: Juhász Sándor

A tereprendezéssel indult a munka

Tánc a Székely-kertben

Szőlőpréselés az udvaron

A beszkoktatás hava

Szeptember 1-én elkezdődött a 2026/2027-es nevelési év a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsődében; a sok és változatos programmal szinte elrepült a hónap.

Kis visszatekintés a nyárra. Az idén a szokottnál több kisgyermek töltötte a nyarat az óvodában. A nagyszülők távoli lakhelye és még aktív munkaviszonyuk miatt nő azoknak a szülőknek a száma, akik a nyári három hónapot csak óvodai ellátással tudják megoldani. Így kezdtünk ezt az időszakot a kicsiknek szabadban, élménydúsán megszervezni, akik más csoportba járó ovis társakkal és pedagógusokkal ismerkedhettek meg.

Eközben a karbantartási munkák akadálytalanul zajlottak. A Postaközi oviban újonnan nyíló csoport szobáját a Szada Nova NKft. munkatársa kifestette, mű-

anyag padlót cseréltünk, és az alapítvány segítségével új játéktároló szekrények kerültek hozzánk. Továbbá új szőnyeget, asztalokat és székeket, illetve sok-sok játékot szereztünk be már a szeptemberi kezdésre készülve.

A nevelési év kezdetén szeretettel fogadtuk a frissen érkezett óvodapedagógusokat és a dajka nénit is, valamint a régi ovisokat és az újonnan kezdő kicsiket is a saját csoportjaikban.

A visszatérés és a beszkoktatás ismét kihívás elé állította a gyerekeket, a szülőket és a pedagógusokat egyaránt. A hosszú nyári szünet után a közösségi szokások, szabályok kialakítására, felelevenítésére került sor ebben a hónapban. A legizgalmasabb, de legnehezebb feladat a legkisebbekre várt. Az otthon melege után először kerültek nagyobb létszámú gyermekközösségbe. Nálunk a beszkoktatás folyamatosan, lépésről lépésre történik, amíg a szükséges biztonságérzet kialakul, hogy boldog, vidám kisóvoda válhasson belőlük.

ÉVKEZDET

Sok odafigyeléssel, szeretetteljesen, mesék, versek, ölbéli dúdolók segítségével

szoktatjuk hozzá hároméveseinket, hogy a családtól távol is jól érezhetik magukat.

A szeptemberi napos, szinte nyáriasan meleg időt kellőképpen kihasználták a csoportok, az udvaraink gyermekzsivajtól lettek hangosak. Őszi jeles napjaink megünneplésének keretében a szüreti népszokással is találkozhattak óvodásaink. Sajnos szőlőtöke hiányában a szüretelést a legtöbb esetben csak elmesélni, képekről nézegetni tudtuk, több csoportunk azonban szerencsés volt, mert eljutott egy-egy szőlőskertbe is. Így vagy a helyszínen, vagy az ovi udvarán bemutattuk a rég használatos szüreti eszközöket (puttont, darálót, szőlőprés). *(A falubeli szüreti mulatságon való részvételünkről és az ovis szüretről külön írásban számolunk be.)*

A néphagyományok és népmese napja keretén belül lehetőségük volt a Dózsa György úti ovisoknak *Czibula Pál* népi fajtáikat kipróbálni, a Postaközi gyerekek pedig a Gurigongó program keretében hagyományörző, interaktív játékon vettek részt. Köszönet érte az óvoda alapítványának!

Csoportjaink meghívást kaptak a szadai Tájházbba, ahol megismerkedhettek régen használt tárgyakkal, bútorokkal és a népviseletes ruhákkal. Ámulattal nézték a kiállítást, nehéz volt megállniuk, hogy ne tapogassák, fogdossák meg azokat. Meghallgathatták még a Kisvakond nadrágja című mesét, valamint élőben megnézheték a mesében szereplő népi eszközöket is. Így igazán tartalmas programokkal emlékeztünk *Benedek Elek* születésnapjára. *Berti M. Bagdi* pedig megismertetett minket Lili világával, amely alternatív boldogságprogramként rendelkezésre áll a csoportokban nem kötelező elemként.

Csikós Gellértné főigazgató

Szüret kinn és benn

Az idei ősz különlegesen indult, hiszen a nagycsoportosoknak komoly feladat jutott: felkészülés a szadai szüreti napra! Míg a kisvonton utazva a helyszínek között a Manócska csoport hívogatta a település lakóit a szüreti mulatságba, addig a Ficánka csoportunknak abban a megtiszteltetésben lehetett része, hogy a színpadon előadhassák – gyönyörű népviseletben – énekes-táncos műsorukat.

Az eseményre mindenki izgatottan érkezett. Amikor megszólalt a zene, az óvodások hihetetlen nagy fegyelemmel vonultak fel a színpadra, és végig vidáman, de fókuszáltnan járták el a betanult lépéseket. A műsor végét vastaps kísérte, majd kezdetét vette a táncház és a

mulatság. A dolgos kis táncosok jutalmul üdítőitalokat és süteket kaptak.

A következő héten óvodánkban is megünnepeztük ezt a jeles eseményt. Délelőtt szüreti dalok kíséretében szőlőt szemeztünk, majd később kimentünk az udvarunkra, ahol vidám zenére a többi csoporttal közösen táncoltunk, végül ledaráltuk, lepréseltük a szőlőszemeket, és örömmel néztük, ahogy csordogál a must az edénybe. Segítő kezekben nem volt hiány, a gyerekek szorgosan tették a fürtöket a darálóba és darálták le azt. A nedűt mindenki megkóstolta.

*Madarászné Hegedűs Erzsébet,
Fényesné Kubinyi Mária
óvodapedagógusok*

Mesealakokkal mozogtak

TESTEDZÉS

A Székely Bertalan Általános Iskolában idén szeptember 25-én tartottuk a magyar diáksport napját.

Alsós tanulóink a Székely-kertben töltötték ezt a szép őszi délelőttöt. Az állomásokon a 90 éve született *Csukás István* kedvelt mesefigurái várták és biztatták mozgásra a gyerekeket. Gombóc

Artúrnak „csokoládékat” kellett időre gyűjteni, Madárvédő Golyókapkodónak segítettek a „golyókat” vödörrel elkapni. A Mirr-Murr fogójáték a figyelmet, a gyorsaságot tette próbára. A gyerekek Civakodó Cipőikreinek most össze kellett dolgozni, hogy két-két falapon gyorsan át tudjanak jutni a „lápon”. A Nagy Ho-Ho-Ho-Horgász állomásán összegabalyodás nélküli ugrókötelezés volt az ügyességi feladat.

Ezúton is köszönjük az Éld+ cégtől kölcsönkapott sportszereket, melyeken a Bátor Tintanyúl csábította függeszkesedésre a 3–4. osztályosokat. Kellemesen elfáradva tértek vissza diákjaink az iskolába, élménybeszámolóik alapján mindenki jól érezte magát ezen a szép napon.

Dr. Hercegné Baros Anikó pedagógus

Ügyes nindzsák

Iskolánk felső tagozatos diákjai is egy vidám és élményekkel teli sportnapon vehettek részt. A változatos programok között szerepelt a foci, a francia eredetű golyójáték, a pétanque, a partizán, a kötélhúzás és a nindzsa-akadálypálya is. A tanulók nagy lelkesedéssel és ki-

tartással teljesítették a különböző kihívásokat. A sportnap során nemcsak az ügyesség és az erőnlét, hanem a csapatmunka és az együttműködés is fontos szerepet kapott. A jó hangulat és a közös élmények végigkísérték az egész napot.

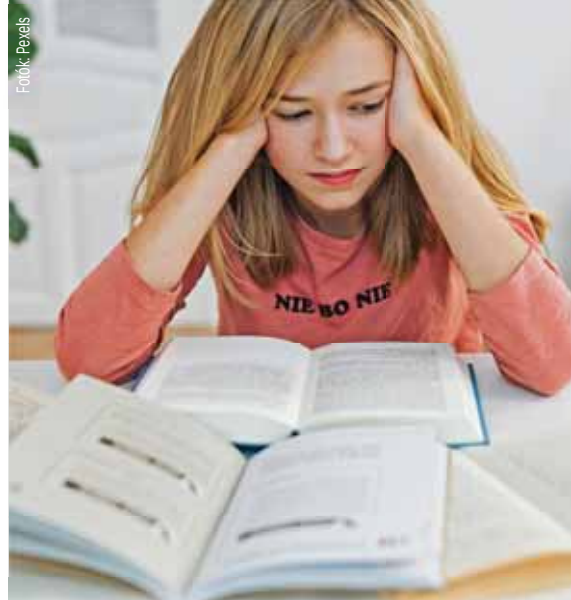
Fetter Barna pedagógus

Táncos világnap

Ünnepeljünk jó sok zenével – így szólt az október 1-i zenei világnap felhívása. De mi az iskolában ezt az idén táncal ünnepeltük, hiszen amióta ember él a földön, a zene és a tánc szorosan összefonódik. Az óráközi szünetekben moldvai csángó magyar körtáncokkal ismerkedhetett a gyerekek apraja-nagyja. Élő mu-

szikára roptuk a táncot, hegedűn, népi furulyán, kobzán és dobos játszottak a muzsikások. A talpalávalót *Gerhát Szilvia* tanítónő, valamint *Péter-Tóth Áron* nyolcadik és *Regenye Ábel* hetedik osztályos tanulók szolgáltatták. Ezúton is köszönjük nekik!

Szabóné Pusztai Viktória pedagógus

Romló eredmények

Szövegértésből 21, matematikából 14 pontot veszítettek a magyar diákok mindössze három év alatt a PISA-teszten (Programme for International Student Assessment), amely azt hivatott mérni, hogy a 15 éves tanulók mennyire tudják valós élethelyzetekben alkalmazni az iskolában megszerzett tudásukat. A 2025-re vonatkozó, most szeptemberben közzétett adatok azt jelentik, hogy mindkét területen, tehát szövegértésből és matematikából is a PISA-mérések történetének leggyengébb magyar eredménye született.

2025 tavaszán összesen 91 ország és gazdasági térség – köztük 273 magyar oktatási intézmény – közel 6400, a 15 éves diákságot reprezentáló tanulója vett részt az OECD által 2000 óta háromévente megszervezett PISA-mérésben. Az Európa-szerinti romló trendekből nem lógnak ki különösebben a magyar diákok: matematikából és természettudományból statisztikailag nincs kimutatható lemaradás a többi vizsgált országhoz képest, és az alulteljesítő tanulók aránya sem sokkal rosszabb az OECD-átlagnál. Ha viszont alaposabban megnézzük a hosszú távú trendeket, ijesztőbb képet mutat a hazai helyzet.

2000-ben 480, 2003-ban és 2006-ban 482, 2009-ben 494 pontot ért el Magyarország szövegértésből, ezután indult el a csökkenés – 2012-ben 488, 2015-ben 470, 2018-ban 476, 2022-ben 473, 2025-ben pedig már csak 452 pont volt az eredmény. Vagyis három év alatt 21 pontot, a 2009-es csúcshoz képest pedig 42-t veszített Magyarország. Ez a 20 pont már olyan nagyságrendű lemaradás, amit egyéni iskolázottsághoz szoktak társítani.

Szövegértésből a képességszintek eloszlása is egyre rosszabb: a magyar 15 évesek 32,3 százaléka alulteljesítő, vagyis nem éri el a második képességszintet, ami azt jelenti, hogy bár a legegyszerűbb szövegeket szó szerint még megérti a diák, és akár képes közvetlenül megtalálható információkat visszakeresni belőle, de több információt összekapcsolni, következtetéseket levonni, a szöveg egészének jelentését értelmezni, illetve nem közvetlenül kimondott információkat felismerni, az már nem megy neki. *Forrás: qubit.hu*

Út a talajbarát településekig

Egy éve történt, hogy Szada a Székely-kert talajszelvényével elnyerte a talajtani társaság Év talaja címét. A siker pozitív következményeket hozott.

ÁTTEKINTÉS

A probléma – amire Szada felfigyelt

A talaj az egyik legfontosabb, feltételeken megújulni képes természeti erőforrás, ami, ha egészséges és jól működik, akkor az ún. ökoszisztéma-szolgáltató képességével nemcsak a növényeknek biztosítja az életfeltételeket (víz, tápanyag), hanem befogadja és eltárolja a lehulló csapadékot, lakó- és élőhelye a Föld állatvilága közel kétharmadának, fontos szénraktár, jelentős szerepe van a globális szénkörforgalomban, képes megszűrni és/vagy lebontani a talajba jutott szennyező/mérgező anyagokat, elnyeli és kisugározza a napsugárzás energiáját, ezzel fontos hőszabályozó szerepe van, konzerválja és őrzi a Föld és az emberi történelem emlékeit (régészet).

A talajnak tehát nagyon fontos szabályozó (pl. hőmérséklet, vízháztartás), szűrő (pl. víz, szennyeződések, nehézfémek), tároló (pl. víz, szén, energia) és pufferező (azaz a szélsőséges hatásokat mérséklő, csökkentő) szerepe van, ami kihat a Föld teljes élővilágára. Az élő környezet egészsége és élhetősége (minősége) nem választható el a talaj egészségétől és minőségétől, mivel vele egységes rendszerben működik. Európában – így sajnos Magyarországon is – most ez az egészség és minőség került veszélybe. 2026-ra eljutottunk oda, hogy a talajaink nagyon rossz, sőt egyre rosszabb állapotban vannak. Ez már nemcsak a szakemberek „ügye”, hanem olyan válsághelyzet, amiről minden állampolgárnak tudnia kell!

A talajok romlását szaknyelven degradációnak hívják. Ebben több folyamat játszik szerepet, többek között az erózió (víz okozta talajvesztés), a defláció (szél okozta talajvesztés), a művelés okozta talajvesztés, a talajszennyezés, a szervesanyag-vesztés, a szikesedés, a talaj-élővilág változatosságának csökkenése, a tömörödés, a lefedettség (beépítés).

Talaj a talpad alatt elnevezésű kampány nap a Székely-kertben 2025. március 21-én

A probléma súlyát jelzi, hogy az Európai Unió ún. talajvédelmi stratégia megalkotásával jelölte ki azokat a célokat, amelyeket a tagállamoknak 2030-ra el kell érniük, hogy 2050-re a talajok egészsége jelentős mértékben javulhasson. Az „Egy egészség” (One Health) fogalmának megalkotásával jelezte azt is, hogy az emberi egészség alapja az egészséges ételkészítés, amelynek előállítása csak egészséges talajon lehetséges (az uniós ételkészítési irányelvnek 95-98%-a talajfüggő!).

Jelenleg is működik az az interaktív talajmonitoring-rendszer (EUSO Dashboard), amelyen keresztül bárki nyomon követheti a talajok állapotát. Ezen az oldalon található az az ún. speedometer, amely azt mutatja, hogy az uniós talajainak 62%-a beteg. Egy további kimutatás szerint a legnagyobb probléma a mezőgazdasági művelés alatt álló, tehát az ételkészítés-termelés alapjait jelentő és a mesterségesen átalakított, vagyis a települési, infrastrukturális és ipari talajokkal van – mindezek közel 90%-a beteg!

Ahhoz tehát, hogy a jövőben az ételkészítési minőségi és mennyiségi oldala is biztosított legyen, hogy a lakókörnyezet minősége, élhetősége ne váljon rosszabbá, sőt javulhasson, hogy a globális felmelegedés, a klímaváltozás negatív hatásait (pl. vízhiány, hőség, villámárvizek, porviharok) mérsékelni lehessen, ahhoz 2026-ban (is) volt/van tennivaló.

A partnerség – amivel Szada élni tudott

Az 1954-ben alakult Magyar Talajtani Társaság (MTT) célja nemcsak a kutatás és a tudományos tevékenység, hanem a talajjal kapcsolatos ismeretterjesztés, a társadalommal való aktív párbeszéd és a számukra nyújtott szakmai támogatás és segítség. Az MTT 2026 szeptemberében megválasztott vezetőségének kiemelt célja, hogy a társaság tagsága iránymutató partnere legyen minden szervezetnek, intézménynek, önkormányzatnak, közösségnek, állampolgárnak a talajegészséggel, az élhetőbb lakókörnyezettel, a biztonságos jövőképpel, az ismeretterjesztéssel kapcsolatos céljainak megvalósításában.

Szada önkormányzata 2025-ben vette fel a kapcsolatot a társasággal, amikor a helyi intézmények aktív részvételével részt vett a 2025. március 21-én tartott a Talaj a talpad alatt elnevezésű kampány napon. (Ezt 2024 óta minden évben a csillagászati tavasz első napján rendezi meg az MTT. Az országos megmozdulás célja, hogy bemutassa a hazai talajok sokszínűségét és fontosságát, felhívja a figyelmet azok állapotára, és lehetőséget biztosítson a laikusok és a talajtanos szakma közötti párbeszédre. A helyszíneken szakemberek talajszelvényt tárnak fel, leírják azt, és bemutatják annak földrajzi környezetét. Közérthető nyelven beszélnek a talajról,

annak szerepéről, és válaszolnak a jelenlévők kérdéseire.)

A szadai helyszínen az MTT helyi illetőségű tagja, *Szabó István* mutatta be a falu egyik ikonikus helyszínének, *Székely Bertalan* festőművész egykori alkotóházának és a Szada címerében is megtalálható eperfának ott-hont adó kert talaját. Az eseményen a helyi óvoda és iskola gyermekei mellett részt vettek civil szervezetek, közösségek tagjai, önkormányzati képviselők, településüzemeltetési szakemberek és a régiós média képviselői is.

2026-ban a Szada ismét csatlakozott a kampánynaphoz, amelyre az előző évi résztvevők mellett meghívta az érdeklődő szomszédos települések polgármestereit és önkormányzati képviselőit is.

A kampánynapokon való részvétellel Szada vezetői is egyre jobban megismerhették a helyi talajadottságokat, és szándékuk szerint – a kampánynap keretein belül – szeretnék a következő években az összes jellemző talajtípust megismerni és bemutatni az itt élőknek. A rendezvényről készült tájékoztató anyagokról ugyanis nagyon jók voltak a lakossági visszajelzések, amelyek tovább erősítették a nagyközség vezetőségének a helyi talajok iránti elkötelezettségét.

A 2025-ös kampánynap sikerén felbuzdulva és a település 700 éves jubileumának apropóján az önkormányzat úgy döntött, hogy a tavasszal bemutatott szelvényét indítja az MTT által kiírt Év talaja pályázaton, amit aztán lelkes közösségi összefogás eredményeként el is nyert. Ekkor már az önkormányzat birtokában volt egy ún. talajmonolit, melyet a gödöllői MATE Környezettudományi Intézetének Talajtani Tanszéke készített és ajándékozott Szadának. Ennek

egy másik példányát 2025. december 5-én, a talajok világnapjához kapcsolódó Év talaja konferencián mutatták be a résztvevőknek. Ezen az eseményen *Pintér Lajos*, Szada polgármestere ünnepi beszédében elmondta, hogy a település az elnyert díj birtokában tovább szeretné bővíteni együttműködését a Magyar Talajtani Társasággal. Ennek keretében Szada rendszeres résztvevője lesz a jövőben is a Talaj a talpad alatt kampánynapoknak, és el szeretné indítani a Talajbarát Települések Mozgalmat, amelynek alapító tagja és jövőbeli motorja kíván lenni.

A jövő útja – amit Szada követni szeretne

A konferencián jelzett szándékot azután tett követte: 2026 júniusában Szada adott otthont az Év talaja Piknik rendezvénynek, amelynek szakmai programjának gerincét a Talajbarát Települések Program (TTP) koncepciója és indítása adta. Szada és az MTT előzetesen több település vezetőit és üzemeltetőit megkereste, és vázolta a programban rejlő lehetőségeket. Ennek köszönhetően közel tíz, az együttműködésre és együtt gondolkodásra nyitott önkormányzat képviselője is részt vett a pikniken. Ezen az MTT elnökének, *prof. dr. Dobos Endrének* és a program szakmai koordinátorának, *Kovács Károly Zoltánnak* az előadásaiból, illetve egy fórumon elhangzottakból megismerhették a koncepció lényegét és a csatlakozás kínált lehetőségeket.

A TTP célja egy olyan országos, szakmailag hitelesített önkormányzati fejlesztési és együttműködési rendszer kialakítása, amely támogatja a települési talaj-, víz- és zöldfelületi problémák integrált kezelését.

A program alapító kezdeményezője Szada Nagyközség Önkormányzata, a

koncepció kialakításában pedig részt vett a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke is. A program gondolata nem külső szakmai vagy piaci kezdeményezésként született meg, hanem önkormányzati oldalról érkezett az igény egy olyan rendszerre, amely a települési működés valós problémáira adhat szakmailag megalapozott, mégis gyakorlati válaszokat.

A TTP abból indul ki, hogy Magyarországon településeken ugyanazok a visszatérő talajproblémák jelennek meg: talajfedés, tömörödés, erózió, szennyezés, valamint humusz- és talajéletvesztés. Ezek a folyamatok közvetlenül befolyásolják a vízvisszatartást, a települési zöldfelületek állapotát, a nyári túlmelegedést, az aszályérzékenységet, a villámárvizeket, valamint a települések élıhetőségét és működési költségeit.

A program nem egy újabb „zöld címkét” kíván létrehozni, hanem egy olyan fejlesztési és minősítési keretrendszert, amely mérhetővé teszi a települési talajállapotot, segíti az önkormányzati döntéshozatalt, összekapcsolja a talajvédelmet a településüzemeltetéssel, és a problémákból konkrét fejlesztési és pályázati lehetőségeket tud képezni.

A program egyszerre önkormányzati önértékelési rendszer, diagnosztikai és térinformatikai háttér, fejlesztési és pályázati előkészítő eszköz, valamint oktatási és közösségi szemléletformáló projekt.

A rendszer központi eleme egy adatigényre épülő, auditálható és szakmailag védhető értékelési modell, amely a települési működés hat fő pillérét vizsgálja: 1. talajlezárás és beszívárgás, 2. talajszerkezet és tömörödés, 3. lefolyás és vízvisszatartás, 4. talajminőség és szennyezési kockázatok, 5. humusz- és talajélet-gazdálkodás, 6. tudatosság és közösségi bevonás.

Szakmai előkészítésben elkészült a talajbarát települési állapotfelmérő kérdőív és az ehhez kapcsolódó pontozási és adatértékelési rendszer, amely a programba pilotként jelentkező önkormányzatok (ön)értékelését segíti a talajtani társaság segítségével.

A programhoz való csatlakozás minden település számára nyitott és önkéntes. Előnyeiket pedig nemcsak a település és a településüzemeltetés vezetői, hanem a lakosság széles köre élvezheti majd. Ehhez nem szükséges más, csak a nyitottság, a szándék és a kapcsolatfelvétel a Magyar Talajtani Társasággal!

A cikket a Magyar Talajtani Társaság munkatársai Szada önkormányzata közreműködésével készítették

A szadai talajmonolit a mezőgazdasági múzeumban is látható volt

Ne takarítsuk ki az őszt!

Így az őszi évszak kezdetén érdemes egy kis rendetlenséget hagyni a kertben, nem kell minden feleslegesnek tartott „maradványt” összeszedni. Mert ez a rovaroknak, madaraknak stb. kiváló étletteret jelenthet.

Talán nincs még egy olyan évszak, mint az őszi, amelyben

PRAKTIKÁK

annyira vágyunk arra, hogy hazaérve egyszerűen csak belépünk a kertünkbe. Várjuk a vörös juharleveleket, a sárgán izzó lombot, a barnásarany színeket, a reggeli harmatot, a nedves föld illatát és azt a semmivel össze nem tévesztendő hangot, ahogy a száraz levelek ropognak a lábunk alatt.

Csak hogy az idei nyár után talán már nem tudunk ugyanúgy tekinteni a kertre, mint korábban. A forróság, a vízhiány, a szélsőséges időjárás nem csak a növényeinket állította próba elé. Gondolkodóba ejtette minden kertet szerető és a természetet tisztelő ember lelkét is. Vajon meddig tudunk alkalmazkodni? Mit ültessünk? Mit öntözzünk? Mit mentsünk meg? És mit kell végre elfogadnunk? Talán azt, hogy a kert nem mindig lehet tökéletes.

És talán nem is kell annak lennie. A kertészkedésben sokáig természetesnek gondoltuk, hogy őszzel jön a nagy rend-

rakás: a lehullott lomb őszi szegereblyézzve, az elszáradt növények levágva, az ágak eltüntetve, a talaj felásva, minden sarok tiszta és rendezett. De ami számunkra rend, az a kert apró lakói számára sokszor éppen az otthon!

A lehullott levél nem egyszerű kerti hulladék, hanem takarja és védi a talajt, mérsékli a kiszáradást, bomlásával szerves anyaggal gazdagítja a földet, és közben rengeteg élőlény számára biztosít bújóhelyet.

Ezért idén őszzel próbáljunk meg egy kicsit másképp rendet tenni! A száraz évelők szárai maradhatnak tavaszig. A kasvirág, a cickafark, a díszfüvek, a napraforgófélék és sok más növény elszáradt virágfeje nemcsak téli dísz, hanem magtár is lehet a madarak számára. Az üreges növény szárai pedig számos rovarnak kínálhatnak menedéket.

Persze nem azt jelenti mindez, hogy hagyjunk mindent kontroll nélkül. A beteg, fertőzött növényi részeket távolítsuk el, a veszélyes ágakat vágjuk le, a járdákat és közlekedőket tartsuk biztonságosan tisztán. De a kert egy kevésbé használt sarkát át lehet engedni a természetnek.

Mit ne tegyünk őszzel?

Ne égezzük el az avar! Ahol lehetséges, inkább komposztáljuk vagy használjuk mulcsként.

Ne vágjunk le mindent tövig! A száraz szárok és magfélék fontosak lehetnek a rovaroknak és madaraknak.

Ne hordjunk el minden lehullott levelet! Az avar egy mini ökoszisztéma.

Ne ássuk fel feleslegesen a talajt! A föld alatt is pezsgő élet zajlik.

Ne szüntessünk meg minden „rendetlen” zugot! Egy ágakupa vagy levélsziget egy állat számára akár téli menedék is lehet.

Ne feledkezzünk meg a vízről! Fagymentes időben egy sekély, tisztán tartott madáritató őszt is sokat jelenthet.

Idén őszt ne akarjuk mindenáron eltüntetni a természet nyomait a kertünk-ből. Hagyjunk egy kupac levelet, néhány száraz virágfejet, egy farakást, egy kis vad sarkot.

Kik lesznek hálások érte? Ha nem takarítjuk sterilre a kertünket, számtalan élőlény számára teremtünk lehetőséget a túlélésre. Íme 21 kertlakó, akinek ajánlunk lehet az őszi természetesebb kert.

A sün az avar- és ágakupacokban biztonságos telelőhelyet találhat. A katicabogár növényi maradványok és védett zugok között húzódhat meg. A fátyolka a kert hasznos ragadozó rovarjainak egyike. A zengőlégy számos fajának lárvája levéltetvekkel táplálkozik. A földigiliszták a talaj szerkezetének és szervesanyag-körforgásának fontos szereplői. A futóbogár sok faja ragadozó, így a kerti táplálékhálózat része. A pók a növényzet között és más védett helyeken telelhet. A magányos méh egyes fajai üreges szárokban vagy más védett helyeken fejlődnek, telelnek. A poszméhek, a megtermékenyített királynők védett helyeken vészelik át a telet. A lepkék – fajokként eltérően – tojásként, hernyóként, bábként vagy kifejlett állatként telelnek. A bábrabló bogarak ragadozó életmódjukkal a természetes egyensúly részei. A dongók számára a későn virágzó növények fontos táplálékforrást jelenthetnek. A vörösbegy a lomb között apró rovarokat és más zsákmányt keres. A feketeterítő gyakran túrja fel az avar férgek és rovarok után kutatva. A kerti rozsdafarkú madár számára a természetesebb kerti részek táplálékot kínálhatnak. A szécinegének a fák, bokrok és magot termő növények fontosak. A mezei verébnek a sűrű növényzet és a magot érlelő fajok segítséget jelentenek. A békák az avarban, komposztban, farakás mellett vagy más védett helyen húzódhatnak meg. A gyíkok a kövek, farakások és növényi maradványok között találhatnak bújóhelyet. Az ászkarák az elhalt növényi anyagok lebontásában vesznek részt. Az ezerlábúak az avar és a talaj szervesanyag-bontó közösségének fontos tagjai.

Egy igazán élő kert nem attól szép, hogy minden levél a helyén van, hanem attól, hogy élet van benne.

Kocsis Ibolya

Fotók: Petels

Eltorzuló verseny

A Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány (NIOK) idén is elkészítette gyorsselelmzését a 2026. évi személyi jövedelemadó 1%-os felajánlások elosztásáról.

KEDVEZMÉNYEZETTEK

A NIOK a teljes civil szektor és a felajánlók számára készíti a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásának elemzését 2020 óta. Mivel ezeken a felajánlásokon sok civil szervezet működése múlik, az alapítvány szeretné növelni az ezzel kapcsolatos állampolgári tudatosságot.

A gyorsselelmzés szerint 2026-ban a felajánlások összege 5,6%-kal nőtt 2025-höz képest, így a tavalyinál 1 129 428 580 forinttal több, összesen 21 402 688 919 forint jut el a civil szervezetekhez. A kedvezményezettek száma 31 299, ez 478-cal több a tavalyinál. Az egy civil szervezetre eső felajánlás átlagösszege évek óta növekszik, ez az idén 683 814 forint, ami 26 039 forinttal több a tavalyinál.

2025-ben – 2024-hez képest – 3,5%-kal emelkedett a felajánlók száma, az idén viszont 1,5%-kal (1 802 747 főre) csökkent 2025-höz viszonyítva, így 2020 óta ez már a harmadik év, amikor a felajánlói létszám visszaesést mutat. A 30 év alatti kétgyermekes, valamint a háromgyerekes édesanyák szja-mentességének hatása már begyűrűzött, ez érzékelhető a felajánlott összegek csökkenésében.

A tavalyihoz képest csaknem változatlan felajánlói létszám alapján kijelenthető: a felajánlói kör szám már nem nagyon növelhető. Hiába tesznek erőfeszítést, ugyanazt az 1%-os „tortát” osztják szét a gyűjtő szervezetek egymás között. Ezért is érdekes a médiához kötődő alapítványok, fogadó szervezetek megjelenése, amelyek ebből a kvázi standard összegből pár év alatt jelentős részt tudtak kihasítani. Országos összesítésben tavaly az első két helyet a Telex alapítványa (Telex a Szabad Sajtóért Közhasznú Alapítvány), illetve a Partizán alapítványa (Partizán Rendszerkritikus Tartalom-előállításért

Alapítvány) szerezte meg – ők az idén gyakorlatilag helyet cserélve vezetik az 1%-ot gyűjtők listáját. A Partizán 576 936 522 forintot – 42 854 főtől –, a Telex 543 322 723 forintot – 35 319 főtől – gyűjtött be.

Az első húsz gyűjtő között láthatóan többségben vannak az egészségügy és állatvédelem területén tevékenykedő szervezetek. A főbb kategóriákat tekintve megfigyelhető, hogy akárcsak az első húsz hely esetében, úgy a kétszáz legnagyobb gyűjtőnél is az egészségügy, az állatvédelem és a média területén érdekeltek vezetnek, a sort a sportszervezetek zárják.

A részletes elemzés itt érhető el: <https://www.nonprofit.hu/hirek/Csökkent-az-1-felajánlások-száma-2026-ban-ke-t-ujabb-mediaalapítvány-kerult-az-első-20-koze---gyorsselelmzés->

Forrás: NIOK

Szadai helyzet

A NAV által közreadott listában megnéztük, hogy melyik szadai civil egyesület mennyi felajánlást kapott 2026-ban és hány személytől.

- Életfa a gyermekekért Alapítvány (az iskola alapítványa) 1 915 807 Ft/147 fő,
- Székely Bertalan Óvoda Közhasznú Kulturális Alapítvány 950 529 Ft/83 fő,
- Szadai Sportegyesület 457 180 Ft/26 fő,
- Szadai Czibere Hagyományörző Egyesület 331 115 Ft/19 fő,
- Szadafeszt Közösségépítő Egyesület 247 769 Ft/25 fő,
- Szadai Meseház Kulturális Alapítvány 236 309 Ft/12 fő,
- Tábor Alapítvány 235 807 Ft/17 fő,
- Szadai Polgári Lövész és Íjász Egylet 141 722 Ft/8 fő,
- Kulturális Alapítvány Szadáért 90 981 Ft/15 fő,
- Szadáért Polgárőr Egyesület 75 634 Ft/6 fő,
- Szadai Kiskert-tulajdonosok Szőlészeti és Borászati Egyesülete 26 682 Ft/3 fő.

RF (Forrás: NAV)

KULTURÁLIS ALAPÍTVÁNY SZADÁÉRT				
	VCA	NEA	NKA	Kiutalt
2022	4 500 000	1 360 000	0	5 860 000
összesen				5 860 000
TUDATOSAN A KÖZÖSSÉGÉRT EGYESÜLET				
2025	9 550 000	0	8 690 000	18 240 000
2026	4 000 000	1 000 000	0	5 000 000
összesen				23 240 000
SZADAI CZIBERE HAGYOMÁNYÖRZŐ EGYESÜLET				
2022	2 693 580	0	0	2 693 580
2023	0	1 564 100	0	1 564 100
2024	0	1 998 000	0	1 998 000
2025	0	2 700 000	0	2 700 000
összesen				8 955 680
VÁLTOZÁS ÚTJÁN EGYESÜLET				
2026	0	8 000 000	0	8 000 000
összesen				8 000 000
SZADAI POLGÁRI LÖVÉSZ ÉS ÍJÁSZ EGYLET				
2024	4 500 000	0	0	4 500 000
2025	0	2 250 000	0	2 250 000
2026	1 000 000	0	0	1 000 000
összesen				7 750 000
SZADÁÉRT POLGÁRŐR EGYESÜLET				
2026	2 000 000	0	0	2 000 000
összesen				2 000 000
NÉPI MESTERSÉGEK PEST MEGYEI EGYESÜLETE				
2022	0	0	600 000	600 000
2023	0	0	600 000	600 000
2024	400 000	0	0	400 000
összesen				1 600 000
TÁBOR ALAPÍTVÁNY				
2022	0	350 000	0	350 000
2023	0	350 000	0	350 000
2024	0	400 000	0	400 000
2025	0	400 000	0	400 000
összesen				1 500 000
SZADAFESZT KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ EGYESÜLET				
2023	0	150 000	0	150 000
összesen				150 000

Forrás: kormány.hu (Ft)

Pontosítás

Az előző számunk Kevesen sokat, sokan keveset című cikke után két szadai civil szervezet is megkereste szerkesztőségünket. A Kulturális Alapítvány Szadáért jelezte, hogy a kormány a civil támogatások augusztusi publikálásakor náluk hibás számokat tüntetett fel, amit kérésükre utólag a kormány javított; a közölnél kevesebbet, 5,8 millió forintot kaptak. A Szadafeszt Közösségépítő Egyesület adata (150 ezer forint támogatás) pedig technikai okok miatt kimaradt a táblázatból. Így a helyes összesítő szadai táblázatot most újra megmutatjuk.

Pihenni is tudni kell

Sorozatunkban azokat az életmódbeli tényezőket mutatjuk be, amelyek a legnagyobb hatással vannak az egészségünkre és az egészségben eltöltött éveink számára. Ezúttal a pihenés, a regeneráció és a mentális egészség fontosságát „járjuk körbe”.

Az emberi szervezet nem folyamatos terhelésre készült. A sportban ezt könnyű megérteni: az edzés adja az ingert, de az alkalmazkodás jelentős része az edzések közötti időszakban történik. Ugyanez igaz a mindennapi fizikai és mentális terhelésünkre is.

Jól aludni

A regeneráció legfontosabb eszköze az alvás. Mégis gyakran éppen ebből próbálunk időt nyerni. Az alvás azonban nem elvesztegetett idő, hanem biológiai alapszükséglet. Alvás közben a szervezetünkben számos helyreállító és szabályozó folyamat zajlik. Szerepet játszik az idegrendszer és az immunrendszer működésében, a memória megszilárdításában, valamint a hormonális és az anyagcsere-folyamatok szabályozásában is.

A tartósan kevés vagy rossz minőségű alvásnak ezért nem egyszerűen fáradtság lesz a következménye. Befolyásolja a koncentrációt, a hangulatot, a fizikai teljesítményt, az étvágy szabályozását és azt is, hogyan reagálunk a stresszre. A legtöbb felnőtt számára körülbelül 7–9 óra alvás ajánlott, bár az egyéni szükséglet eltérhet ettől. Nemcsak az alvás hossza, hanem a minősége és a rendszeressége is számít.

Néhány egyszerű szokással sokat tehetünk az alvásunkért. Segíthet a nagyjából állandó lefekvés és ébredési idő, valamint az, ha napközben elegendő természetes fényt érünk. Ébredés után érdemes néhány percet a szabadban, napfényben tölteni, és a késő délutáni természetes fény is segítheti a belső óránk szabályozását. A rendszeres testmozgás, a késői

koffein- és alkoholfogyasztás mérséklése, valamint a hűvös, sötét hálószoba szintén támogatja a megfelelő alvást. Az esti képernyőhasználatnál érdemes tudatos korlátokat szabni magunknak.

Kitekintés

Lehet valaki úgy is fáradt, hogy közben eleget alszik. A modern életben kevés olyan időszak marad, amikor valóban nincs feladatunk. Munka, család, üzenetek, hírek, közösségi média és elintéznivalók követik egymást.

A pihenés nem feltétlenül passzivitást jelent. Lehet séta, kertészkedés, olvasás, sport, zene, természetben töltött idő vagy egy jó beszélgetés. A lényeg, hogy legyenek olyan időszakaink, amikor ki tudunk lépni a folyamatos készenléti állapotból. A stressz önmagában nem ellenségünk. Szükségünk van fizikai és mentális kihívásokra, hiszen ezekhez alkalmazkodunk. A probléma a tartós terhelés és az elégtelen regeneráció együttese. Nem a teljesen stresszmentes élet a cél, hanem hogy a terhelések után képesek legyünk visszatérni egy nyugodtabb állapotba.

Hosszú távú egészségünk szempontjából a mentális egészségünk is meghatározó. Ez nem azt jelenti, hogy mindig boldognak és kiegyensúlyozottnak kell lennünk. A szomorúság, a feszültség, az aggodalom vagy egy nehéz életszakasz az élet természetes része. Sokkal inkább az számít, hogyan alkalmazkodunk ezekhez, vannak-e eszközeink a stressz kezelésére, és szükség esetén tudunk-e segítséget kérni.

Fotók: Pevéls

REGENERÁLÓDÁS

Társak

Ehhez szorosan kapcsolódik az emberi kapcsolataink ápolása is. A kutatások következetesen összefüggést mutatnak a társas kapcsolatok, az egészségi állapot és a hosszabb élet között. Nem feltétlenül az számít, hány ember vesz körül bennünket, hanem hogy vannak-e valódi, támogató kapcsolataink, és megéljük-e a valahová tartozás érzését. Család, barátok, szomszédok, vallási, sport- és helyi közösségek mind fontos szerepet játszhatnak ebben. Egy közös séta, sportprogram vagy egy jó beszélgetés talán nem tűnik „egészségprogramnak”, de nagyon is része annak.

Az egészséges életmód tehát nem csak abból áll, amit tudatosan megteszünk a testünkért. Legalább ilyen fontos, hogy időnként megálljunk, pihenjünk, feltöltődjünk és kapcsolódjunk másokhoz!

Deák Bianka

Impresszum

SZADA ÖNKORMÁNYZATÁNAK ingyenes tájékoztató lapja

Főszerkesztő: **Raffai Ferenc**, tel.: 06-30/202-5135, e-mail: szerkesztoseg@szada.hu

Önkormányzati hírek, Fotók: **Deák Emese** • Címlapfotó: **Magnific.com**

Kiadó: Szada Nova NKft., felelős kiadó: **Boros Gábor**

Honlap: www.szada.hu

Nyomdai előkészítés: **Juhász András** • Olvasószerkesztő: **Veréb Eta**

Hirdetésfelvétel: Szada Nova NKft., tel.: 06-70/408-4122

SZADA

Nyomda: Pauker Nyomdaipari Kft., 1047 Budapest, Baross u. 11.

Felelős vezető: **Vértes Dániel**. Megjelenik minden hónap második felében 2600 példányban. ISSN: 2060-1115

A következő lapzárta időpontja: 2026. november 2.

A szerkesztőség fenntartja a jogot, hogy a beküldött írásokat a tartalom lényegi megváltoztatása nélkül, szerkesztett formában közölje. A lapban megjelent cikkeket a Kiadó írásbeli engedélye nélkül másolni, a lapot utánnymolni, sokszorosítani tilos. A lapban megjelenő hirdetések tartalmáért a Kiadó nem vállal felelősséget.

Minőségi váltás

A szadai lakos kerékpáros versenyző, Vas Blanka a holland Team SD Worx-Protime csapatától az amerikai Lidl-Trek csapatához került.

A Team SD Worx-Protime elfogadta Vas Blanka kérését, hogy egymásik csapathoz igazoljon. A magyar kerékpáros 2021-ben került hozzájuk, együttműködésük 2026. október 1-én ért véget. Vas pedig ezen a napon csatlakozott a Lidl-Trekhez.

– Attól a pillanattól kezdve, hogy Blanka csatlakozott hozzánk, mindenki számára nyilvánvaló volt, hatalmas tehetség érkezett. Keményen dolgoztunk együtt azon, hogy elérje a lehető legmagasabb szintet. Az elmúlt években nagy lépéseket tett előre: szakaszgyőzelmet aratott a Tour de France, a Giro d'Italia és a Tour de Suisse versenyeken, világbajnoki címet szerzett az U23-as mezőnyversenyben, és negyedik helyezést ért el a párizsi olimpia országúti mezőnyversenyén. A 2026-os szezonban nem hozta meg azokat a sportszakmai eredményeket, amelyekben mindkét fél reménykedett. Emiatt jelezte, hogy szeretné kipróbálni magát egy másik csapatnál. Megértettük az álláspontját, és sok sikert, valamint boldogságot kívánunk neki a jövőben – nyilatkozta Danny Stam, a Team SD Worx-Protime sportigazgatója.

– Nem volt könnyű döntés, de számos egyeztetés után mindannyian úgy éreztük, itt az ideje, hogy más utat válasszak. Szeretném megköszönni a holland csapat minden tagjának a támogatást, a profi körülményeket, az elhivatottságot és a barátságot. Most eljött az ideje karrierem egy új fejezetének – tette hozzá Vas Blanka.

Ahogy a Lidl-Trek közleményében írta, a 25 éves magyar versenyző mára a mezőny egyik legsokoldalúbb kerékpárosává vált, erejét, robbanékony

ságát és ösztöneit ötvözve a legmagasabb szinten versenyezhet mind az országúti, mind a terepkerékpáros (cyclo-cross) szakágban. Új szerződése 2028 végéig köti az amerikai székhelyű csapathoz.

– Nagyon izgatott vagyok. Leginkább az új környezet, az új kihívások motiválnak. Alig várom, hogy elkezdjem, hogy megismerjek mindenkit, és lássam, mit érhetünk el együtt – nyilatkozta Vas Blanka.

A Lidl-Trek kiemelte Vas alkalmazkodóképességét: ugyanúgy képes egyedül is a győzelemért küzdeni, ahogy a csapattársait támogatni, és nagyon sokoldalú ahhoz, hogy jó eredményeket érjen el.

– Nem ismerek még túl sok embert a csapatból, de korábban az új-zélandi Niamh Fisher-Blackkel csapattársak voltunk, nagyon szerettem vele versenyezni. Örülök, hogy újra együtt leszünk. Remélem, hogy folyamatosan fejlődhetek és erősebb versenyző válhat belőlem. Szeretnék némi tapasztalatot szerezni vezetői szerepben is néhány versenyen, és megnézni, hogyan tudom kezelni ezt. Azt hiszem, ez a váltás jó lehetőség számomra a tanulásra és a fejlődésre – tette hozzá Vas Blanka.

A magyar sportoló hosszabb betegsége és az átigazolás kapcsán adódott teendők miatt nem vett részt a szeptember végi montreali kerékpáros országúti világbajnokságon, de az október eleji szlovéniai országúti Európa-bajnokságra már nevezte őt a szövetség, amelyen a 62. helyen végzett. Idén ősszel-télen a terepkerékpáros versenyeken indul

KERÉKPÁRSPO

majd, ezek lezárása után pedig 2027-től az országúti viadatok következnek a Lidl-Trek színeiben.

Vasérkezéséről Frank Schleck, a női csapat menedzsere a következőket mondta:

– Az elmúlt években szorosan követtem a karrierjét. A Lidl-Treknél nemcsak az a célunk, hogy összehozzuk a legjobb tehetségeket, hanem egy olyan környezet megteremtése is, ahol ők fejlődhetnek, kihívások elé állíthatják magu-

kat és kiaknázhathatják a bennük rejlő lehetőségeket. Hiszünk abban, hogy pontosan ezt tudjuk megadni Blankának. Sokoldalúsága, versenyzői ösztöne és mentalitása erősebbé tesz minket az egész szezonban. Már bizonyította rátermettségét az országúti és a terepkerékpáros szakágban. Blanka pontosan azt a fajta ambiciózus, multidiszciplináris versenyzőt képviseli, aki köré a jövőnket szeretnénk építeni.

RF

FALUBAJNOKSÁG

**A SZADAI SE asztalitenisz-szakosztálya
2026. november 6-án 18-tól 20 óráig**

rendezi meg a sportági falubajnokságot a Székely Bertalan Általános Iskola tornatermében minden korosztály részére!

Vidám hangulatban dől majd el, hogy ki/kik településünk legjobb asztaliteniszezői! Az első három helyezett oklevél- és érdemdíjazásban részesül! Az előzetes nevezéseket a lentebb található e-mail-címre kérjük megküldeni **2026. október 30-ig.**

Ne hagyjuk feledésbe merülni ezt a kiváló sportágat, amely hajdanán nagyon sok sikerrel örvendeztette meg kicsi hazánkat, és tett büszkévé bennünket!

Tegyük a szabadidőnket aktívvá, és töltsünk el együtt szórakoztató és vidám pillanatok pingpongozással!

VÁRUNK MINDEN ÉRDEKLŐDŐT!

KAPCSOLAT: **Kovács Tibor**

TEL.: **+36-30-870-6028**; E-MAIL: **kokotibi@gmail.com**

Kiváló kezdet

A gödöllői MATE-GEAC-MSA férfi-vízilabdaegyüttese a kiváló 8. helyen zárt az OB I/B osztályú országos bajnokság 2025/2026-os szezonjában, azaz újoncként teljesítette célját, magabiztosan maradt benn. A 2026/27-es bajnokságra tíz új – köztük több, jelentős első osztályú múltat maga mögött tudó – játékost igazolt a szadai Kiss Gergely vezetette szakosztály az ugyanennyi távozó helyett.

A szeptember 12-én indult bajnokság eddigi GEAC-os eredményei: – KSI SE 9–15, – Fehérvár VSE 12–6, – Esterházy SC 18–8, – Csepel ISK 9–6, – Ceglédi VSE 21–8. A csapat öt forduló után a 4. helyen állt.

Gólgazdag meccsek

A Pest megyei labdarúgó-bajnokság III. osztályának Keleti csoportjában augusztus végén kezdődött el a 2026/27-es szezon. Az előző bajnokságban negyedik helyen végzett Szadai SE csapatának eddigi eredményei: – Tápiószéle SE 0–4, – Zsámboki SE 4–0, – Albertirsai SE 3–0, – Dány KSK 7–0, – Pilisi LK II. 1–8, – Péteri KSK 3–4, – Süllyáp 1–1. A csapat hét forduló után a 7. helyen állt.

Szlovák bajnok

Magyar sportsiker született a Szlovák Paintball Ligában: a szadai *Ludas Viktor* vezette – egyébként Zuglói központú – Paintball Akadémia megvédte 2025-ben megszerzett szlovák bajnoki címét. A háromfordulós bajnokságban a magyar csapat egészen kiemelkedő teljesítményt nyújtott: egy második és két első helyezést szerzett.

Kis klub nagy célokkal

Szinte házhöz jön a szadaiaknak a hazai férfi-kosárlabda színe-java. A szomszédos Fót csapata ugyanis újoncként szerepel a legjobbak között.

Szadáról Fót mintegy húszpernyi autózással elérhető. Mindez azért lényeges, mert a kosárlabda iránt érdeklődő szadaiaknak nagyjából ennyit kell utazniuk ahhoz, hogy élvonalbeli férfi-kosárlabdamezőköt lássanak élőben.

Történt ugyanis, hogy május végén a másodosztálynak számító NB I/B döntőjét összesítésben 3–1-re nyerte meg a Phoenix-MT Fót együttese a szigetzentmiklósi BKG PRIMA Akadémia ellen, ezzel megszerezte a jogot arra, hogy abszolút újoncként indulhasson az első osztályban, az NB I/A-ban. (A sors furcsa fintora, hogy az onnan 46 év után kiesett nagy múltú, négyszeres magyar bajnok ZTE KK-val cserélt helyet.)

A 2026/27-es férfibajnokság szeptember végén kezdődött, a fóti csapat a hétszeres magyar bajnok, a címvédő Falco KC Szombathely otthonában kezdett, és papírforma szerinti 94–75-ös vereséget szenvedett. A második fordulóban Szegeden – szoros küzdelemben – az SZTE-Szedeáktól 77–71-re kapott ki. A megújult, a minimális élvonalbeli követelményeknek megfelelően – mobil lelátókkal – 1000 fős befogadóképességre kibővített fóti csarnokban október 11-én volt a hazai első osztályú premier: a Duna Aszfalt–DTKH Kecskemét ellen 91–66-ra nyert. (Az együttes teljes menetrendje itt érhető el: <https://hunbasket.hu/menetrend/ferfi/x2627/hun>)

Az új korszakot egyébként új arcu-lattal kezdte a csapat: az NB I/A-ban PHOENIX Fóti Tigrisek néven és lilafehér helyett – igazodva Fóthoz – kékzöld-sárga színű mezben lépnek pályára. (A korábbi névben az MT rövidítés az anyaklubot, az újpesti Megyeri Tigriseket jelentette. Fót városa néhány éve fogadta be a klubot.)

A Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége (MKOSZ) éppen most, a 2026/2027-es szezontól vezette be a play-in rendszert a 14 csapatos élvonalban. A 26 fordulás alapszakasz lezárása után az 1–6. helyezettek automatikusan kvalifikálják magukat a negyeddöntőbe. A fennmaradó két kiadó hely sorsáról a 7–10. helyen végzett csapa-

tok döntenek egy minitorna keretében. A play-in bevezetésével párhuzamosan az alsóházi rájátszás, azaz a play-out rendszere is megváltozik. Az eddigi hatcsapatos körmérkőzéses rendszer helyett a 11–14. helyezettek vesznek részt benne, és a legutolsó helyezett esik ki az NB I/B-be.

– Nálunk nem lesz elveszett labda, ugyanis a maximalizmust kell mutatnunk minden pillanatban. Mert ha csak a gazdasági helyzetet nézzük, a bajnokság alsó feléhez fogunk tartozni, talán legesleg hátul vagyunk. Ezért szép kihívás ez. Örülök, hogy felkerültünk, mert egy picit újat tudunk behozni az A csoportba. Remélem, kicsit felkavarjuk az állóvizet a jelenlétünkkel. Persze tudom, hol a helyünk. A csapatomat képesnek tartom arra, hogy újoncként bennmaradjon, sőt arra is, hogy az új szabály bevezetésének köszönhetően a play-in helyezések egyikét is elcsípjék! – nyilatkozta a BB1.hu-nak *Surmann Gábor*, a Fóti Tigrisek vezetőedzője.

Vagyis érdemes autóba ülniük a szadai kosárlabdabarátoknak, talán lesz elég hely a csarnokban a nem fótiaknak is.

RF

Szada saját kútja: több, mint benzin.

Itt vagyunk a szomszédban:

📍 Ipari Park utca 2., Szada

- ☕ Kávé és büfé
- 🎰 Szerencsejáték
lottó, sorsjegy, fogadás
- 🔥 PB-gáz
- 🛣 Autópálya-matrica
- 🚗 Autóápolás
AdBlue, kenőanyag
- ❄ Tétre készen
fagyálló, szélvédőmosó

Nem találsz, amit keresel?
Szólj, és beszerezzük!

18 éven aluliak számára
a szerencsejáték nem ajánlott.

Ugorj be hozzánk!
Várunk szeretettel!

DROZDIK BÉLA
ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ

+36 30 352 3180

drozdikb@gmail.com

dbterv.hu

ÉPÜLETEK, ÉPÍTMÉNYEK TERVEZÉSE,
ENGEDÉLYEZTETÉSE,
FELTÖLTÉSE ÉTOR RENDSZERBE

HELYSZÍNI FELMÉRÉS, LÁTVÁNYTERV, UTCAKÉP
KÉSZÍTÉSE, TANÁCSADÁS ÉS ESETI SZAKVÉLEMÉNY

RENDEZVÉNYTEREM- ÉS MŰFÜVESPÁLYA-BÉRLÉS!

A Szadai Sportcentrum több területe,
helyisége bérelhetővé vált lakosok, csoportok
és cégek számára. Várjuk foglalását!

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

iroda@szadanova.hu

+36-70-408-4362

EPS CH80
GRAFITOS HOMLOKZATI
HŐSZIGETELŐ LEMEZ
(3 M²/CS)

10 CM

2 999 Ft/m²

EPS 80 HOMLOKZATI
HŐSZIGETELŐ LEMEZ

10 CM

2 333 Ft/m²

15 CM

3 499 Ft/m²

POLISZTIROL RAGASZTÓ
THERMO UNIVERSAL
25 KG

119,6 Ft/kg

2 990 Ft/zsák

HENKEL CERESIT
CT 60 AKRIL VÉKONYVAKOLAT
KAPART 1,5 MM FEHÉR
25 KG

13 990 Ft/vödör

1 399 Ft/m²

HENKEL CERESIT
CT 174 SZILIKON-SZILIKÁT
VÉKONYVAKOLAT, KAPART 1,5 MM FEHÉR
25 KG

16 990 Ft/vödör

1 699 Ft/m²

2111 Szada, Dózsa György út 1/A.

+36 28 585 040 | Kérd egyedi ajánlatod!

A képek illusztrációk. Részletek kereskedéseinkben.

Áraink az ÁFA-t tartalmazzák. Az akció 2026. október 1-31-ig, vagy a készlet erejéig.

Nyitvatartás: Hétfő – Péntek: 06:30 – 17:00 | Szombat: 07:00 – 13:00

ujhazbudapest.hu

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk
őnt és családját
az 1956-os forradalom
és szabadságharc
tiszteletére rendezett
nagyközségi
megemlékezésünkre.

IDŐPONT: **2026. október 23. 10 óra**

HELYSZÍN: **Faluház nagyterme**

ÜNNEPI KÖSZÖNTŐ: **Petrák Árpád** alpolgármester

MŰSOR: **A szabadság ott kezdődik...**

Közreműködnek a Meskete Színház színészei:
Miklós Krisztina, Békefi László, Monori Dominik

TÖRTÉNELMI BESZÉD: **Babucs Zoltán**
hadtörténész, Magyarságkutató intézet munkatársa

**KOSZORÚZÁS A FALUHÁZ ELŐTTI TÉREN
A MŰSORT KÖVETŐEN.**

